

Kommunalpolitisk program

SF Lyngby-Taarbæk 2022-2026



Indhold

Indledning.....	3
Økonomi og skat.....	5
Medborgerskab og medindflydelse.....	8
Klima og bæredygtig energiforsyning.....	11
Natur og biodiversitet	13
Mindre luft-, jord-, og støjforurening.....	14
Bæredygtig byudvikling	16
Trafik.....	19
Børn og unge	21
Kultur og oplevelser.....	24
Beskæftigelse og integration	27
Socialpolitik.....	30
Handicappolitik.....	33
Ældrepolitik	38

Indledning

SF for klima, velfærd og fællesskab

Lyngby-Taarbæk er et fantastisk sted på Danmarks kortet. Vi har en smuk natur, mange gode arbejdspladser, og ligger tæt på både byen, landet og vandet. Men Lyngby-Taarbæk kan selvfølgelig blive en endnu bedre kommune.

Vi kan gå forrest i klimakampen og satse på at blive den mest grønne og bæredygtige kommune. Vi kan tage et større socialt ansvar, så alle kan regne med, at velfærdssamfundet træder til, hvis de skulle få brug for ekstra hjælp. Vi kan styrke vore daginstitutioner, skoler og ældrepleje. Og vi kan tage bedre imod folk fra andre lande. Vi kan meget, hvis vi står sammen og sætter ambitionerne højt. Men et stærkt fællesskab kommer ikke af sig selv. Det skal prioriteres – også økonomisk. Derfor vælger SF velfærd over skattelettelser.

Kommunalpolitik handler om de konkrete ændringer, som skaber en bedre hverdag for folk. Hvad end det drejer sig om en lækker legeplads, man kan besøge med familien; affaldssortering, som indrettes smartere; at man er tryk, når man afleverer sit barn i børnehaven; eller når hjemmeplejen besøger ens gamle mor. Alt det vil vi i SF Lyngby-Taarbæk gerne påvirke i en bedre retning. I en mere solidarisk retning, hvor de bredeste skuldre bærer det tungeste læs, og hvor alle får den fornødne hjælp og omsorg. Hvor alle talenter sættes i spil, og hvor ingen efterlades på perronen.

Hvordan vi konkret vil forbedre Lyngby-Taarbæk, kan du læse i dette program. Programmet dækker valgperioden fra 2022-2026, og barren er sat højt. Vi vil have mere pædagogisk uddannet personale i daginstitutionerne, vi vil plante flere træer, lave nye legepladser, udvikle flere kulturtilbud, følge hurtigt og målrettet op på kommunens bæredygtighedsstrategi, sikre faste teams i ældreplejen, indføre lokaludvalg samt sætte et loft over antallet af elever i klasserne – for bare at nævne nogle få af de mange forslag, du kan læse i dette papir.

Papiret er udarbejdet af SF's 10 kandidater til kommunalvalget 2021. Hvert afsnit indeholder en opsummerende liste af forslag, som SF's medlemmer af kommunalbestyrelsen vil arbejde for, bliver til virkelighed. Vi håber, at du vil læse med.

God læselyst.

Sådan arbejder vi

SF har været repræsenteret i Lyngby-Taarbæks kommunalbestyrelse i over et halvt århundrede. Fælles for perioderne har været, at SF søger maksimal politisk indflydelse for de mandater, vælgerne giver. Vi arbejder aktivt for at fremme SF's politik i kommunalbestyrelsen og skabe synlighed omkring vores politik samt for at tydeliggøre SF's indflydelse på de endelige resultater. Denne strategi vil SF fortsætte i den kommende valperiode. Kun gennem reel indflydelse på de konkrete politiske sager kan SF rykke Lyngby-Taarbæk Kommune længere i den retning, som er beskrevet i dette dokument.

Desværre er det ikke alt, vi kan bestemme alene. For det første har SF ikke flertal alene i kommunalbestyrelsen. Derfor indgår vi kompromisser, hvor vi arbejder konstruktivt for at trække i den rigtige retning. For det andet sætter Folketinget stadig snævre rammer for kommunerne. Selvbestemmelsen lider under detaljstyring fra Folketinget og urimelige budgetkrav, som gør, at mange millioner kroner står og samler støv i kommunekassen i stedet for at gøre gavn i eksempelvis folkeskolen. SF Lyngby-Taarbæk tager gerne kampen mod budgetloftet og råber også gerne politikerne på

Christiansborg op, når lovgivningen ikke giver mening derude, hvor den skal omsættes til virkelighed – i kommunerne.

SF's kommunalpolitiske virke er bygget op omkring en løbende dialog mellem de valgte kommunalbestyrelsesmedlemmer og partiforeningens medlemmer. SF's medlemmer af kommunalbestyrelsen er valgt ind på SF's liste og er derfor forpligtet til at fremme SF's politik, som forankret i dette program. SF's kommunalbaggrundsgruppe mødes månedligt med SF's medlemmer af kommunalbestyrelsen. Her tages både stilling til konkrete sager på udvalgenes dagsordener, men også til principielle og bredere politiske emner. Formålet med baggrundsgruppens møder er at sparre med medlemmerne af kommunalbestyrelsen, samt at medlemmerne af kommunalbestyrelsen orienterer gruppen om sagernes gang. Alle medlemmer i SF Lyngby-Taarbæk kan deltage i baggrundsgruppens møder med baggrundsgruppens accept. Gruppeformanden, som vælges blandt SF's kommunalbestyrelsesmedlemmer, skal sikre koordination mellem de indvalgte medlemmer og de sager, der går igen på flere udvalgmøder.

Den overordnede politik og store sager drøftes jævnligt på medlemsmøder, eller dialogmøder hvor andre interesserede også er inviteret. Der arrangeres ligeledes et årligt medlemsmøde om det kommunale budget og SF's position hertil.

Økonomi og skat

Invester i velfærden og gør op med sparepolitikken

SF går ind for, at den offentlige velfærd – daginstitutioner, skoler, ældrepleje og kommunale tilbud løbende forbedres, og at forbedringerne skal følge med den generelle velstandsstigning i samfundet.

Siden 2002 har en gennemsnitlig borger i Lyngby-Taarbæk fået skattelettelser for mere end 27.000 kroner årligt. Det har gjort, at den private velstand er løbet fra den offentlige velfærd. Mens folk er blevet markant rigere derhjemme, har den offentlige velfærd stået stille. Som samfund har vi prioriteret privatforbrug over velfærd – vi har sat en bedre fladskærm højere end en bedre vuggestue. Den prioritering skal vi have vendt om på.

Udviklingen skaber en enorm skævvridning, som risikerer at underminere tilslutningen til de kommunale daginstitutioner og skoler. I stedet for skattelettelser vil vi investere i fællesskab og velfærd. Mange af sådanne investeringer vil tilmed forbedre kommunens økonomi på lidt længere sigt.

I den kommende valgperiode vil SF arbejde for, at efterslæbet i den kommunale velfærd bliver indhentet. SF støtter, at kommunen fører en ansvarlig økonomisk politik. Realiteterne er dog, at kommunen er overforsigtig på bekostning af velfærden. Det er ikke ansvarligt og efterlader et efterslæb på blandt andet kommunens bygninger. Vi vil gøre op med det systematiske underforbrug og med efterslæbet i investeringer.

Konkret vil vi øge serviceudgifterne med 40 mio. kroner, så de igen svarer til den serviceramme, kommunerne har fået udstukket fra staten. Forøgelsen skal primært bruges på børn, ældre og udsatte borgere. Derudover vil vi speede anlægsinvesteringerne op, så vi får gennemført de klimainvesteringer og forbedringer i infrastruktur, skoler, daginstitutioner, energirenoveringer mm., der i mange år har haltet efter.

Vi mener, at kommunens økonomi, med en kassebeholdning, der er meget bedre end forudset for bare 2 år siden, kan køre på et øget udgiftsniveau i mange år endnu, også uden skattestigninger. Skulle det blive aktuelt med en skattestigning, vil vi gå ind for, at det sker ved at annullere den reduktion i grundskylden, der blev gennemført for fem år siden.

Kommunen skal ikke lege bank

Lyngby-Taarbæk kommune har en af landets højeste kassebeholdninger pr. borger. Med mere end 550 mio. kroner i kassen, står en meget stor reserve og samler støv på kommunens bankkonto. Kommunekassen bugner, og borgernes penge skal bruges på velfærd og ikke stå og samle støv på en bankbog. Pengene skal ud at arbejde, sikre jobs, mere bæredygtighed og tryghed i hverdagen. Den store kassebeholdning er opstået på baggrund af en overdrevent forsigtig budgetlægning, og af, at kommunen ikke formår at realisere de sidste mange års anlægsbudgetter. Begge dele er problematiske og har betydet, at kommunen i dag har mange nedslidte bygninger, som er dyre at drifte, samt en dårligere velfærd, end vi kunne have.

Kommunen skal forvalte fællesskassen ud fra et stærkt samfundssind. Det betyder et endegyldigt nej til investeringer i fossile selskaber, stop for samarbejde med firmaer i skattely samt firmaer, som opererer i de besatte områder. Alle dele er besluttet som krav i kapitalforvaltningen, men der skal følges op og sikres, at man reelt lever op til de vedtagne politikker.

Kommunen som arbejdsgiver

Kommunen er arbejdsplads for ca. 4000 medarbejdere. De udfører helt centrale opgaver i vores kommune. En god service og kvalitet i de offentlige ydelser kræver engagerede og dygtige medarbejdere og et højt fagligt niveau.

Kommunen skal tilbyde rimelige arbejdsforhold, der kan tiltrække gode medarbejdere og fastholde og motivere dem. SF arbejder for, at de kommunale medarbejdere årligt får mulighed for at gå op eller ned i arbejdstid, samt at der afsættes flere penge til efter- og videreuddannelse.

Kulturen skal være præget af tillid og motivation – snarere end af rigide procedurer og kontrol. SF arbejder for regelforenklinger, fokus på resultater i stedet for processer og for god ledelse, så medarbejdernes tid frigøres til at være der for borgeren i stedet for at skulle føre kontrol.

Arbejdet skal tilrettelægges, og ressourcerne være der, for, at den enkelte medarbejder kan få støtte og opbakning, og for at borgerne oplever kontinuitet i sagsbehandling og pleje – fx gennem faste teams i ældreplejen.

En decentral økonomi

I SF ønsker vi en revision af budgetloven. Folketinget bør lempe de økonomiske sanktioner, som kommunerne og regionerne udsættes for, og som leder til underforbrug også i Lyngby-Taarbæk. Faktum er, at et underforbrug er lige så problematisk som et overforbrug og til stor skade for både vækst og velfærd. Tiden er kommet til et opgør med de overdrevne sanktioner, der tvinger kommunerne til at spare på velfærden. SF kæmper derfor for, at Lyngby-Taarbæk Kommune som minimum bruger hele servicerammen, men SF er heller ikke bange for at bryde service- og anlægsloftet. Det ser vi både som et principielt opgør mod Folketingets indskrænkning af lokaldemokratiet, og som en måde at sikre sig mod et samlet underforbrug blandt kommunerne.

SF ønsker en kulturændring i kommunens tilgang til budgetlægning, så fokus flyttes mod en mere decentral forankret økonomistyring. De bedste løsninger findes, når medarbejdere og borgere inddrages – både, når der skal spares, og når der skal investeres. Derfor arbejder SF inspireret af Århus Kommune for borgerbudgetter, hvor lokalområder eller bestemte borgergrupper får råderet over en mindre del af budgettet, som de selv kan forvalte. Ligesom SF også ønsker, at flere penge lægges ud til de decentrale institutioner i stedet for i kommunens centrale puljer.

Kommunens institutioner og aktiviteter skal drives effektivt. Serviceforringelser skal ikke skjules under falske betegnelser. SF siger både nej til serviceforringelser på kernevelfærden og skjulte dagsordener, der forringer den borgernære velfærd. SF ønsker ikke at deltage i en ideologisk funderet udlicitering eller konkurrence-udsættelse af kommunens drift. Nogle steder kan private firmaer måske løse de kommunale opgaver, men belært af de mange konkurser blandt fx private plejehjem eller i den private hjemmepleje, så vil det oftest være bedre og billigere, at kommunen selv løser velfærdsopgaverne.

Klimavinkel på alle beslutninger

SF vil lægge vægt på, at det i forbindelse med enhver investering eller beslutning skal vurderes, hvad konsekvenserne er for klimaet, og hvordan der i givet fald skal laves modgående eller kompenserende initiativer.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Investeringer i forebyggelse og en tidlig indsats
- Stop for ideologisk funderede udliciteringer og udbud
- Fleksible arbejdstider for medarbejdere
- Økonomistyring på basis af tillid til medarbejdere
- Kontrol med, at ingen investeringer sker i fossile virksomheder, firmaer i skattely eller i de besatte områder
- Forsøg med borgerbudgetter
- En politisk aftale om løbende at nedbringe kassebeholdningens størrelse
- Et løft af de kommunale bygninger
- Ambitiøse energirenoveringer af kommunale bygninger
- En vurdering af konsekvenser for klimaet ved enhver investering eller beslutning

Medborgerskab og medindflydelse

Bæredygtige forandringer kan ikke skabes ovenfra

Beslutninger bliver bedst, hvis de, der berøres af beslutningerne, også er med til at træffe dem. Derfor ønsker vi i SF at gøre det lettere at søge og få indflydelse på flere af de beslutninger, der træffes i kommunen. Det er målet for SF, at alle kan få medindflydelse på de kommunale beslutninger. Det gælder både, hvis der skal bygges nyt på nabogrunden, eller hvis lukketiderne i daginstitutionen skal ændres. Vi vil arbejde for, at beslutningerne tages så tæt på borgerne som muligt, så de involverede borgere får størst mulig indflydelse. Borgerne skal ikke kun have indflydelse på valgdagen, men også i dagligdagen. Indflydelse kræver engagerede borgere, der er villige til at tage et ansvar. Dem er der heldigvis mange af i Lyngby-Taarbæk – men der er brug for flere.

Borgerinddragelse – bedre metoder og større deltagelse

I Lyngby-Taarbæk er borgerinddragelse traditionelt blevet fremmet gennem lokale borgerhøringer. Men for få borgere deltager, og formålet med høringerne er ofte for uklart. Desuden bliver borgerne ofte først inddraget sent i udviklingsprocessen, når afgørende beslutninger allerede er taget. Den demokratiske legitimitet og den reelle indflydelse er således begrænset.

I forbindelse med planlægningen af den fremtidige udvikling af Lyngbys centrum, er der iværksat en ny proces, hvor alle borgere online kan bidrage med deres ideer til, hvordan Lyngby centrum bør udvikle sig fremover. Dette er et skridt i den rigtige retning, men i SF ønsker vi at afprøve flere alternativer til traditionelle høringer såsom dialogprojekter, borgerinitiativer, samarbejde med og styrkelse af lokale fællesskaber, lokaludvalg etc.

Derudover vil vi i SF fortsat kæmpe for, at borgerne får mulighed for at få en sag på kommunalbestyrelsens dagsorden – i lighed med borgerne i nogle af vores nabokommuner¹. Hvis en gruppe af borgere indsamler et antal underskrifter svarende til et halvt mandat, bør det gælde som et borgerforslag, som kommunalbestyrelsen skal behandle. Dette skal ikke kun sikre, at kommunalbestyrelsen løbende er i trit med borgernes ønsker, muligheden skal også vække folks politiske engagement og gøre det lettere at få direkte politisk indflydelse.

Endelig vil SF arbejde for, at kommunen eksperimenterer med lokale folkeafstemninger og nye repræsentative organer, såsom lokaludvalg. Vi har i dag nye teknologiske muligheder for at høre borgerne væsentligt billigere end tidligere. Ved at afholde elektroniske afstemninger vil det være muligt også at bringe mindre vidtrækkende spørgsmål til debat og afstemning. Tilsvarende kunne man ved at oprette et borgerpanel af 2000 borgere skabe en vigtig sparringspartner for kommunalbestyrelsen, som også ville tvinge den kommunalpolitiske debat til at være mere orienteret mod borgerne.

Stærke lokalsamfund

Lyngby-Taarbæk er andet og mere end Lyngby centrum. Derfor er det kærkomment, at der de senere år er kommet fokus på Liv i Lundtofte, udviklingen af Sorgenfri Torv samt helhedsplanen for Virum. Desværre føler flere borgere sig overhørt og forbigået i processerne. Det er umuligt at stille alle tilfredse, når der skal bygges nyt, men ved at oprette stående lokaludvalg, som skal varetage kontakten mellem kommunalbestyrelsen og lokalområdernes borgere og foreninger, kan vi forbedre forståelsen for de politiske processer og samtidig opsamle flere gode lokale ideer.

¹ F.eks. Ballerup

Et lokaludvalg vil typisk være organiseret som en forening. Det er op til lokaludvalget at definere foreningens formål nærmere, men det er vigtigt, at et lokaludvalgs arbejde bygger på vedtægter, som er vedtaget på en generalforsamling, og nok så vigtigt, at alle institutioner og eksisterende foreninger i et lokalområde har mulighed for at indgå aktivt i lokaludvalget. Lokaludvalgene kan sammensættes enten ved direkte valg, ved repræsentanter fra de lokale foreninger og bestyrelser eller ved en kombination af begge. For at kunne varetage deres opgaver, har de lokale råd brug for finansielle midler, og her vil SF arbejde for, at kommunen giver et fast tilskud til hvert af de 7 lokalområder. Tilskuddet bliver fordelt én gang om året på baggrund af antal indbyggere. Det er lokaludvalgene, som beslutter, hvordan tilskuddet bliver brugt.

Et andet initiativ kunne være borgerstyret budgettering, hvor lokalområderne modtager en del af kommunens budget til konkrete projekter. Borgerstyret budgettering er en *"metode til aktivering af nærdemokrati og medborgerskab i et geografisk afgrænset lokalområde. Her får et lokalområde mulighed for at disponere over en sum penge til gavn for fællesskabet. Ved borgerstyret budgettering skal ideerne og projekter blot ligge inden for den målgruppe eller den geografiske ramme, som er sat op. Borgerne stemmer ved direkte valg på de forslag, der skal igangsættes. Erfaringer viser, at borgerstyret budgettering styrker det generelle engagement og initiativlysten, fordi borgernes deltagelse skaber ejerskab, og borgerne bliver en del af løsningen, fremfor kun modtagere af løsninger"*.

I SF vil vi tage kontakt til kommuner, der har erfaring med disse former for borgerinddragelse² for at lære af deres erfaringer.

Understøt de frivillige ildsjæle

Vi har alle et ansvar for, at samfundet fungerer, ligesom vi har et ansvar for, at vores øvrige fællesskaber fungerer. Det betyder ikke, at alle skal løfte lige meget, men ligesom i vennekredsen skal alle have mulighed for at bidrage med noget. Fx gennem ens daglige virke eller gennem aktiv indsats i andre sammenhænge. I SF forventer vi ikke, at alle hverken kan, skal eller vil engagere sig i lokalsamfundet, men vi vil som parti gøre vores til at skabe bedre muligheder for dem, der brænder for at forbedre og forandre. For sådan et engagement styrker demokratiet, ligesom det bidrager til at binde borgere sammen og skabe ansvarlighed, ejerskab og dermed et særligt tilhørsforhold.

SF arbejder for at styrke ramme- og arbejdsvilkår for kommunens mange frivillige. Aktive engagerede medborgere er en forudsætning for en god og levende kommune. Vi ser investeringer i de frivillige foreninger som en socialt forebyggende og kulturelt dannende indsats. Det enorme arbejde, mange frivillige ledere og trænere yder, er uvurderligt for mange socialt udsattes levevilkår samt børn og unges senere voksenliv. Vi skal aktivt støtte ildsjælene og forbedre deres arbejdsvilkår.

Frivilligheden er under forandring, og flere borgere engagerer sig i dag i fællesskaber omkring enkeltsager fremfor den traditionelle foreningsdannelse. Dette ses især hos unge frivillige, der er tiltrukket af korte, afgrænsede forløb og ad-hoc aktiviteter. I stedet for at engagere sig 100% i en forening bliver det mere udbredt at sprede sine interesser til flere områder, f.eks. 50 % klimaaktivisme, 30 % socialt arbejde, 20 % lokalsamfund. I SF er vi opmærksomme på denne udvikling, og vi arbejder for at integrere de ny former for frivillighed i kommunens frivilligpolitik, samt at der afsættes ressourcer til deres arbejde.

² F.eks. Holbæk, Kolding, Odense

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk særligt arbejde for:

- Kommunen skal eksperimentere med nye former for borgerinddragelse og borgerhøringer
- Vejledende afstemninger enten i et lokalområde eller i kommunen som helhed
- Et borgerpanel som sparringspartner for kommunen
- Mulighed for at stille borgerforslag
- Mere borgerinddragelse i idefasen og bedre kommunikation ved anlægsbyggeri, renovering etc.
- Bedre arbejdsbetingelser til foreninger og frivillige
- Udvidelse af Frivillighedscentrets virkefelt til at omfatte alle foreninger og nye former for frivillige fællesskaber i Lyngby-Taarbæk
- Indføre lokaludvalg for hvert lokalområde og sikre deres finansiering
- Medborgerhuse i alle bydele

Klima og bæredygtig energiforsyning

Klimaindsatsen skal op i gear

Lyngby-Taarbæk kommune har et ansvar som en af landets rigeste kommuner for at gå foran i klimaomstillingen og for, at der sættes et så lille aftryk på klimaet som muligt.

SF bakker op om kommunens nye bæredygtighedsstrategi.³ Strategien kommer godt rundt om mange aspekter af den grønne omstilling. Vi vil arbejde for, at strategien hurtigt omsættes i handling, så målene nås. Strategien bør suppleres med en årlig aktivitetsplan (med tilhørende budget), der bør fremlægges for kommunalbestyrelsen til godkendelse koordineret med budgetforhandlingerne.

Senest i 2030 skal kommunen have nået 70 %-målet – både, hvad angår den kommunale virksomhed, og hvad angår kommunen som helhed. I 2035 skal el- og varmeforsyningen være fossilfri, og kommunens drift skal være klimaneutral.

I 2040 skal kommunen være klima-neutral i sin helhed. Det vil kræve et samarbejde med kommunens virksomheder og leverandører såvel som med borgerne.

En ny varmeplan skal vise vejen til fossilfri opvarmning i 2035

Fjernvarmenettet skal udbygges, og fjernvarmen skal baseres på 100 % vedvarende energi, herunder bæredygtig biomasse. Plast skal udsorteres fra affald til forbrænding, gerne i samarbejdsprojekter med andre kommuner i regionen.

SF mener, at der bør laves en egentlig varmeplan – som viser, hvordan de enkelte geografiske områder skal varmeforsynes, og hvordan man gradvist frem imod 2035 kan komme i mål med fossilfri varme. Lyngby-Taarbæk Forsyning skal inddrages udarbejdelse af planen.

En varmeplan skal vise hvilke dele af kommunen, der skal have fjernvarme, og hvor der formentlig aldrig kommer fjernvarme. Planen skal give svar på, hvad der skal erstatte opvarmning med olie og naturgas, ligesom det skal fremgå af planen, hvordan f.eks. varmepumper, geotermisk energi og solenergi skal bidrage til at opfylde målet.

Kommunens ca. 800 oliefyr skal udfases ligesom de mere end 8000 konventionelle gasfyr i kommunen.⁴ Kommunen skal hjælpe med råd, vejledning og andre virkemidler for at fremskynde udfasningen af naturgas- og oliefyr. Borgere, der ønsker at renovere deres bolig og omstille deres varmeforsyning til en grøn løsning, skal bakkes op af kommunen i sagsbehandlingen.

Lokal elproduktion – udbygning med solcelleanlæg

Det forventes, at Danmarks elproduktion i 2030 vil være tæt på 100 % baseret på vedvarende energi. Alligevel er det relevant at fremme lokal elproduktion baseret på fx solenergi, bl.a. for at kompensere for CO₂-udledning fra transport. Det bør være et mål, at kommunen godkender en plan for solcelleudbygning på tagarealer i kommunen. Ud over kommunens egne større bygninger med egnede tagarealer kan der forhandles med private ejere af kontor- og lagerbygninger mv. med henblik på etablering af solceller.

³ <https://baeredygtighed.ltk.dk/>

⁴ Sammen om et bæredygtigt Lyngby-Taarbæk, vers. 1 2020, s. 19

Kommunens egen drift skal være et skridt foran

Der er gennem årene gjort meget for at energioptimere kommunens bygninger, men der kan stadig gøres en del. Derfor skal kommunens bygninger løbende energioptimeres i henhold til en fastlagt plan. Der skal udarbejdes et løsningskatalog og en plan med klare mål for fortsat reduktion af energiforbruget.

Kommunens vognpark skal omstilles til elbiler, efterhånden som bilerne udskiftes. Denne aktivitet bør igangsættes straks. Samtidig er det vigtigt, at der udarbejdes en infrastrukturplan for ladestandere til elbiler i hele kommunen, sådan at det fx også bliver realistisk for borgere i etagebyggeri at skifte fra konventionelle biler til elbiler.

Kommunen bør tilslutte sig POGI (Partnerskab for offentlige grønne indkøb). Dette bør ske senest i 2022, idet kommunen allerede i 2021 kan begynde at følge retningslinjer fra POGI. Kommunen skal benytte Energistyrelsens indkøbsvejledning, der opdateres løbende.

Fortsat deltagelse i forpligtende klimasamarbejder

Lyngby-Taarbæk Kommune bør fortsat deltage i eksisterende samarbejdsrelationer med nabokommuner, Region Hovedstaden, Danmarks Naturfredningsforening (DN) og andre. Arbejdet med DK 2020 skal resultere i en ambitiøs og forpligtende klimaplan, der sikrer, at Lyngby-Taarbæk ligger i front som bæredygtig kommune. Samarbejdet med DN som klimakommune skal udbygges, så Lyngby-Taarbæk bliver klimakommune+, hvorved CO₂-reduktionsmålet ikke kun vedrører kommunen som virksomhed, men også omfatter borgerrettede indsatser.

SF vil samarbejde med Lyngby-Taarbæk Forsyning om varmeplanlægning samt med Vidensbyen og DTU om udviklingen af Lyngby som den "Den Grønne Vidensby", hvor viden om klima og energi omsættes til praksis til glæde for borgere i kommunen.

Konkrete indsatser for klimatilpasning skal løbende udbygges og indarbejdes i kommuneplanen. Kommunen har en vigtig rolle i at sikre klar kommunikation om, hvornår det er hhv. Lyngby-Taarbæk Forsynings, kommunens eller grundejerens rolle at håndtere et problem med klimatilpasning.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Konkrete handlinger i forlængelse af bæredygtighedsstrategien
- Udbygning af fjernvarmenettet, der skal baseres på 100 % vedvarende energi
- Udarbejdelse af ny kommunal varmeplan
- Kommunal støtte til udfasning af olie- og konventionelle naturgasfyr
- Bæredygtig energi- og boligrenovering
- Løbende energirenovering af egne ejendomme
- Omstilling af den kommunale vognpark til elbiler
- Infrastrukturplan for ladestandere og parkering til elbiler for hele kommunen
- Tilslutning til POGI (Partnerskab for offentlige grønne indkøb)
- Lokal elproduktion baseret på solceller på større tagarealer
- Undersøgelse af muligheder for geotermisk varme samt forøgelse af andelen af vedvarende energi i den kommunale energiforsyning
- Kommunens deltagelse forpligtende klimaaftaler, partnerskaber og samarbejder
- Løbende udbygning af klimatilpasning

Natur og biodiversitet

En mere vild og grøn kommune

Lyngby-Taarbæk er kendt for sine grønne områder, parker, åer og skove. Enestående naturområder med både kulturhistorie, stor rekreativ værdi og natur med stor biodiversitet. Det er også en kommune med mange haver og grønne områder mellem husene. Det gør Lyngby-Taarbæk til en attraktiv kommune at bo i. De grønne områder skal bevares og styrkes – og passes på en måde, så diversiteten bliver endnu større. Det giver boligområderne og bycentre en stor værdi, at naturen er tæt på.

Selvom vi har mange grønne områder i kommunen, oplever vi en tilbagegang i flora og fauna – ikke mindst insekter. De globale problemer med biodiversiteten kan mærkes lokalt. Vi savner de mange sommerfugle, bier og kryb. De er en naturlig og vigtig del af naturens kredsløb. Mængden af grønt i kommunen skal øges – til fordel for borgerne, og til fordel for biodiversiteten. SF vil øge indsatsen for biodiversitet i kommunen, herunder specielt, at egnspecifikke planter får mulighed for at gro og genetablere sig. Der er mange haver, hvor biodiversiteten kunne få bedre kår, hvis der var mere inspiration, råd og vejledning.

Der er mange områder, hvor naturkvaliteterne kan forbedres – og hvor der kan skabes en bedre sammenhæng mellem by og natur. Ikke mindst når der bygges og skabes nye byrum. Vi skal behandle specielt de ældste træer med respekt. Og hver gang vi fjerner et træ, skal vi plante 2 nye.



SF ønsker et stop for brug af pesticider – både i det kommunale, i de private haver, og i de frø og planter, vi bruger. Noget kan opnås gennem love og tilsyn (fx. med drikkevandet) og lokale påbud, men det meste kræver en frivillig indsats fra grundejerne. Kommunen skal være klar med råd og vejledning i at undgå insektgifte eller frø, der er bejdset med insektgifte.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Flere og bedre kommunale naturarealer
- To træer for hvert træ, der bliver fældet – og 1.000 træer ekstra om året
- Forbedret biodiversitet på kommunens arealer, herunder flere blomsterenge med hjemmehørende arter, omlægning til vildt græs, samt færre slåninger
- Samarbejde med plantecentre i området om at have et sortiment af hjemmehørende frø og planter
- Formidling og rådgivning til borgere og virksomheder om enkle naturvenlige tiltag i haver og grønne arealer.
- Initiativer i børnehaver og skoler, der sætter fokus på naturens mangfoldighed – skolehaver, en maritim nyttehaver.
- Kommunal indsats for at få insektbestanden reetableret
- Stop for brug af plantegifte i kommunen, dels på egne arealer, dels gennem kampagner og samtaler med private og større grundejere.

Mindre luft-, jord-, og støjforurening

Støjdæmpende tiltag, miljøzoner og brændeovnsfiltre



Figur 1 Resultat af EU støjkortlægning 2017. Årsmiddelværdi af støjniveauet L_{eq} fra kommune- og statsveje beregnet 1,5 m over terræn.

Der er for meget støjforurening i Lyngby-Taarbæk. Ikke kun oplever alt for mange borgere megen støj i deres hjem og på deres arbejdsplads, men støj er også en stor gene i flere af kommunens naturområder, som eksempelvis ved Lyngby Sø. Tæt på halvdelen af kommunens borgere er i det daglige udsat for støj i et omfang, der påvirker helbredet.

Vores mål er, at ingen borgere må opleve støj over Miljøministeriets vejledende støjgrænse i

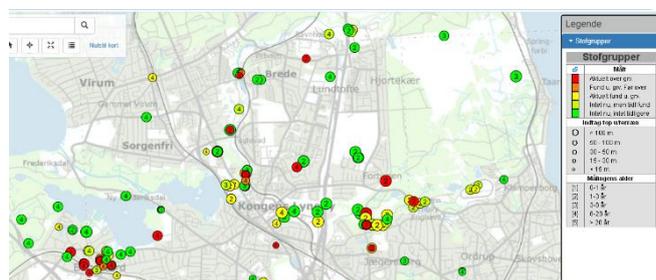
deres bolig – samt at kommunens naturområder kan nydes uden betydelige støjgener. Derfor ønsker vi i SF at gennemføre og udvide støjhandlingsplanen, samt at udskifte slidlagene på de kommunale veje med støjfri belægning.

Den mest direkte måde at bekæmpe trafikstøjen på er gennem hastighedsbegrænsning – se afsnittet om trafik. Vi vil også foreslå en øget støjovervågning til at supplere hastighedsovervågningen og hjælpe med at fokusere indsatsen. Vi skal være innovative og kreative og forskønne byen – en afskærmning for støj skal ikke blot være funktionel men også passe ind i landskabet.

Luft- og vandforurening

I Danmark dør 4200 mennesker for tidligt som følge af forurenede luft. De værste syndere er partikelforurening fra biltrafikken og fra brændeovne. Derfor vil SF arbejde for, at den forurenende trafik så vidt muligt holdes ude af bymidten (indføre miljøzoner, så snart det bliver tilladt) – samt at elektrificeringen fremmes gennem lokale initiativer. I det omfang, der åbnes op for lokal regulering af brændeovne, vil vi stille krav til ovne og forbrænding, der begrænser udledningen af partikler.

SF arbejder for at holde grundvandet og Øresund rent – både ved at have styr på egne udledninger af spildevand, og gennem samarbejdet i regionen. SF vil støtte en intensiv overvågning af vandkvaliteten i kommunen – så vi kan sikre grundvandskvaliteten i mange år fremover. Der er stadig for mange ”røde prikker” på overvågningskortene. Desværre er en del knyttet til gamle synder, specielt brug af pesticider bl.a. på offentlige arealer. Men vi skal være obs på at stoppe nye kilder til grundvandsforurening.



Mølleåen og søerne er en væsentlig del af naturkvaliteten i kommunen. I dag lever vandkvaliteten ikke op til EU's vandrammedirektiv. Vi vil arbejde sammen med nabokommunerne om at begrænse udledningen af næringsstoffer og andre naturfremmede stoffer, så vandkvaliteten i åen og søerne forbedres. Udledningerne til Åmosen, søerne og åen skal begrænses og overvåges nøje. Kommunens kloakering og vandafledning skal opdateres, så det understøtter en forbedret vandkvalitet og følger med de øgede nedbørsmængder. Omlægningerne skal samtidig forbedre bymiljøet og rykke naturen tættere på – fx i fæstningskanalen og gadekæret i Bondebyen.

Generationsforureninger

Atlasgrunden er udpeget som en af de generationsforureninger, der skal oprensnes. Vi skal skubbe på i Folketinget, så der kommer tilstrækkeligt med statslige midler, og oprydningen kan begynde. Lokalt vil vi holde øje med, at det planlagte byggeri ikke vanskeliggør oprydningen.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Hastighedsnedsættelse, så støjgenerne og mindskes og trafiksikkerheden øges: 80km/t på Helsingørmotorvejen, 70 km/t på omfartsvejen – 50 km/t på Kongevejen i Virum, 40 km/t på de større veje, 30 km/t på skoleveje og de mindre veje
- Mere intensiv støjovervågning
- Bedre støjafskærmning, ikke mindst langs motorvejene
- Miljøzoner med CO2- og forureningsfri transport – herunder busser og vareudbringning
- Regulering af brændeovne med henblik på begrænsning af partikelforureningen
- Oprydning på de gamle industrigrunde, ikke mindst Atlasgrunden
- Høj kvalitet i oprensningen af spildevand
- Opfølgning på vandkvalitetsmålinger og minimering af lokale punktudledninger
- Samarbejde med Furesø, Rudersdal og Gladsaxe kommuner om at begrænse næringsstofudledninger i Mølleåen
- Adskillelse af regnvand og spildevand i kommunens kloakering
- Udnyttelse af den forbedrede regnvandsafledning til at lave gode bymiljøer

Bæredygtig byudvikling

En grøn og menneskevenlig by

Lyngby er en grøn handelsby – og samtidig en videns- og universitetsby – med en god blanding af bolig og arbejde, historie, kultur, turisme, erhverv og uddannelse. De kvaliteter vil SF fastholde og udbygge. Vi skal være et levende område med en mangfoldighed af liv.

Byggeri

Der er bygget meget i kommunen – som alle partier har været enige om. Noget er gået godt, som BaseCamp i Sorgenfri eller studieboliger ved DTU, andet bidrager ikke med nok til bymiljøet eller nærområdet. Derfor skal vi være mere kritiske, når det gælder nybyggeri. I det omfang vi indenfor lovgivningens rammer kan, så skal vi prioritere at give små virksomheder og butikker mulighed for at trives, sikre mere liv og variation i byen, og etablere flere billige boliger. Det må meget gerne ske gennem udnyttelse af bestående bygninger. Nyt byggeri skal udvikle sammenhænge og miljø – ikke det modsatte.

Firskovvej skal være en levende, bæredygtig og mangfoldig bydel – hvor dem, der bor der, trives, og hvor nye arbejdspladser kan være med til at skabe liv også til resten af byen – fx ved, at DTU-orienterede aktiviteter, serviceerhverv eller lignende placeres der. Området bør ikke udvikles til "aflastningscenter", hvor store butikskæder kan etablere megabutikker, der appellerer til bagagerummene, øger biltrafikken og suger omsætning ud af de eksisterende butikker.

I SF ønsker vi, at Stadion-byggeriet først og fremmest sikrer, at Lyngby Boldklub fortsat vil være samlingspunkt for mange i kommunen. Byggeriet skal etableres, så det tager hensyn til omgivelserne, og der skabes boliger, der er til at betale.

Kommunen skal styre byggerierne strammere – så stramt, som lovgivningen tillader. Lokalplaner og udbudsmaterialer skal sikre bæredygtighed, tilpasning til omgivelserne, naturelementer, billige boliger til unge og til dem, der arbejder i Lyngby-Taarbæk. Parkeringsnormer for både arbejdspladser og boliger skal defineres, så gaderne ikke drukner i biler, men også så byggeriet appellerer til dem, der ikke har bil. I forbindelse med nybyggeri skal der så vidt muligt etableres underjordisk parkering. I forbindelse med nybyggeri og nye lokalplaner skal der være fokus på kvaliteten og sammenhængen i de grønne områder, fx i forbindelse med Atlas-Hempel-grunden.

Vi skal have boliger for unge og studerende, men også en udbygning af almennyttige boliger med en nuanceret beboersammensætning, således at der ikke skabes ghettoer.

Bylab – mere end bare en stadsarkitekt

Vi skal have en stærkere og mere proaktiv arkitekt- og planlægningsfunktion, der får til opgave at forbedre byen kvalitativt. Gruppen skal tage ansvar for udviklingen af bymiljøet og hjælpe politikerne med at udvikle kreative løsninger og udnytte de lovgivningsmæssige og økonomiske muligheder, kommunen har for at udvikle livet og miljøet i byen. Bymidtestrategien og de rådgivnings- og udviklingsprojekter, der bydes ud i den forbindelse, er en god ide – men det skal følges op af en vedvarende indsats i hele kommunen.

Lyngby bymidte

Lyngby centrum skal være et sted, hvor man mødes, handler og oplever. Købstadspræget skal styrkes, så Lyngby er en by i krydsfeltet mellem købstad og universitetsby. Området mellem stationen og storcentret

skal være præget af levende opholdsrum, torvepladser og tilbud, der trækker folk til også ud over rent indkøb. Cafe- og restaurationslivet skal løftes, og opholdsværdien af byrummet, alt fra bænke over legepladser til små kig på handelslivet og naturen, skal forbedres. Facaderne på storcenteret, kulturhuse og andre større butikker skal så vidt muligt åbne sig ud mod gaderne.

Bymidten skal gøres levende både i og uden for butikstiderne. Legepladser, opholdssteder, kulturtilbud og et levende musikliv med spillesteder og koncerter skal være med til at løfte aktivitetsniveauet og ikke mindst tilbyde attraktive muligheder for ungdommen.

I SF arbejder vi for, at en del af Lyngby Hovedgade omdannes til permanent gågade. Med de mange passagerer fra Lyngby Station og letbanestationen vil området blive et fodgængerknudepunkt, og det er vigtigt, at kommunen udnytter dette potentiale. Udformningen af gågaden skal ske i tæt samarbejde med Handelsforeningen og med borgerne i kommunen.

Vi skal etablere "lommeparker" i bymidten med fokus på både biodiversitet og gode opholdsmuligheder. Fæstningskanalen udvikles langs Kanalvej til et naturvenligt, attraktivt opholdsrum med åbning både ind til centret, og til byggeriet på Kanalvej. Den gamle Kirkegård og området bag Hovedgaden skal udvikles til en grøn bro fra bymidten til biblioteket og Bondebyen.

Bydelene

Bydelene – Virum, Sorgenfri, Brede, Ørholm, Lundtofte, Hjortekær, Taarbæk, Trongårdskvarteret, Fortunbyen, Lyngby Vest – skal fastholde deres særpræg og meget gerne udvikle sig i retning af mere samvær og liv. Der skal skabes gode opholdsrum både i bydelscentrene og i de små områdeparker. Legepladser, bænke og gode små naturoplevelser mellem husene skaber mere liv.

Hvis der er attraktive opholdsrum i lokalcentrene, og torvepræget øges, skaber det grundlaget for specialbutikker, cafeer mm. Kommunen skal understøtte variation i butikslivet og i aktiviteterne i bydelene. Ligesom S-togstationerne er letbanestationerne et naturligt mødested for mennesker og bør derfor udvikles, så det er et godt sted at samle aktiviteter, herunder serviceerhverv, butikker, cafe, opholdsområder med et grønt islæt. Aktivitetstilbud til alle aldre – i form af bydelshuse til foreningsliv, arrangementer mm. og klubtilbud til unge skal styrkes.

DTU

DTU er et af verdens førende tekniske universiteter, og Lyngby er en universitetsby. Vi mærker det bare ikke nok. DTU sprudler af liv. Af små virksomheder, hvor innovation er i højsædet. Af unge, der bliver en stor del af Danmarks fremtid. Det skal vi styrke og trække ned i byen. Samtidig er DTU et kultur- og aktivitetscenter med mange tilbud og mange brugere, men vi skal gøre endnu flere borgere opmærksomme på mulighederne på DTU.

SF arbejder for, at vi skal have en opdatering af lokalplanen for DTU. Den skal bruges til at støtte DTU's udvikling og integrere DTU bedre i byen. Meget af byplanlægningen omkring DTU har fokuseret på at spærre det inde bag en grøn mur, så vi ikke ser det eller lægger mærke til det. Vi skal i samarbejde med DTU gøre, hvad vi kan for at trække universitetets liv og aktiviteter ind i bymidten – både i form af læsecafeer og kulturelle tilbud. Vi skal også sikre et samarbejde mellem DTU's idrætstilbud og kommunens tilbud – så der sker en større udnyttelse på tværs.

Trafikplanlægningen skal hjælpe til med at gøre det nemmere for DTU's brugere at komme til og fra DTU uden at øge biltrafikken. Ud over letbanen gælder det BRT – eller BRT-lignende busforbindelser langs Helsingørmotorvejen samt busforbindelser på tværs i kommunen. Endvidere skal cykelstinetet forbedres med flere høj kvalitetscykelstier.

Vi skal sikre, at kommunens tilbud er attraktive og relevante for DTU's ansatte og studerende, så de ikke bare farer forbi, men er med til at skabe liv i byen. Og vi skal arbejde for, at DTU's tilbud bliver åbne og relevante for kommunens borgere. DTU's planer om at øge Campus-præget, og skabe mere aktivitet og mere liv på området, er fine. Med det skal ikke tænkes i isolation fra det omgivende samfund. Tværtimod skal aktiviteterne i et vist omfang flyttes ud i byen, og nogle aktiviteter skal være fælles. Campus-området kan f.eks. åbnes ved letbanestationerne, imod Fortunbyen og i det sydvestlige hjørne mod Idrætsbyen.

Kommunen kan understøtte DTU ved at etablere flere ungdoms- og kollegieboliger, ved at sikre god offentlig transport og gode cykelstier i alle retninger. Samt ved at øge samarbejdet gennem Vidensbyen med lokale virksomheder og hjælpe start-ups, der udspringer af DTU, med at etablere sig lokalt.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Hovedgaden skal være gågade mellem Nørgaardsvej og Toftebæksvej
- Flere torve og færre parkeringspladser midt i byen
- En ny grøn kile – fra centret op imod Bondebyen og biblioteket
- Levende bydele med mere varieret udbud af butikker, aktivitetstilbud, legepladser, lommeparker
- Nybyggeri skal udvikle sammenhænge og miljø, bl.a. med krav om underjordisk parkering
- Et bylab skal sikre, at der hele tiden arbejdes for at forbedre bymiljøet
- DTU som en integreret del af byen, der er åben for omgivelserne

Trafik

Mindre trængsel

Trafikprognoserne forudser en stadig vækst i antallet af biler – 25 % flere om 10 år. Dem er der ikke plads til i Lyngby-Taarbæk Kommune, så vi skal gøre alt, hvad vi kan for at bremse væksten i biltrafikken. Vi skal skabe alternativer, som kan adressere de øgede transportbehov ikke mindst ved forbedrede forhold for cykler og den kollektive trafik.

Vi skal arbejde sammen med de andre kommuner i Regionen om en plan, der standser væksten i bilisme i hele hovedstadsområdet. Det kræver både forbedrede alternativer og begrænsninger af hastighed og adgang til de tætteste bymidter, så der kommer mere balance i trafikken. Blot at "følge med" trafikudviklingen er i vores optik ikke en mulighed.

Bilerne skal fylde og høres mindre i bybilledet. Det skal undersøges, om der kan indføres miljøzoner. Der skal være gode lademuligheder for elbiler og el-cykler. Parkeringsforholdene i dag er tilstrækkelige, men dårligt fordelt. Adgangsforholdene til parkeringshuse og kældre skal gennemgås, så det er så nemt som muligt at komme fra bilen til butikker, cafeer mm. SF er imod etableringen af et p-hus ved Lyngby station, da det blot vil trække mere trafik ind gennem Lyngby Vest og ad parkeringsringen.

Der skal laves en analyse af, hvor kunderne/brugerne kommer fra for målrettet at forbedre adgangen til Lyngby uden bil. Kommunen skal arbejde for, at varetransport til og fra bymidten sker på de tidspunkter, hvor der ikke er trængsel og evt. koordineret ved fælles varetransport med elbiler fra et centralt modtagecenter, som i kommunens samarbejde med grøn varelevering.

Cykler

SF arbejder på landsplan og lokalt for at forbedre cykelforholdene væsentligt. Nationale bevillinger og puljer til kommunale projekter skal sikre, at cykelinfrastruktur bliver prioriteret. Det er uden sammenligning den bedste trafikinvestering, vi kan lave – på grund af de relativt lave omkostninger, den store fleksibilitet, lave forurening og den positive effekt på folkesundheden.

Vi vil fortsætte arbejdet med at udbygge supercykelstierne, som kan fungere som en slags cykelmotorveje, med bedre belægning, mere sammenhængende ruter i tæt samarbejde med nabokommunerne.

Vi vil også opgradere de vigtigste lokale pendlerruter til og fra gymnasier, ungdomsskoler, DTU og store arbejdspladser. Vi skal forbedre specielt skolevejene – og gennemføre alle 23 projekter i skolevejsprojektet.⁵ Det skal være trygt at sende sine børn på cykel til skolen, når de er klar til det. Vi skal også sikre os gode, sikrede cykelparkeringsanlæg ved stationer og centre, cykelpumper og lappegrej, og gode lademuligheder for el-cykler.

⁵ <https://www.ltk.dk/borger/trafik-og-veje/trafiksikkerhed-tryghed-og-skoleveje/skolevejsprojekt-2017-2020>

Offentlig transport

Den trafikale situation i Lyngby-Taarbæk kan og skal forbedres. Letbanen langs motorringvej 3 vil binde Lundtofte og DTU sammen med Lyngby centrum og resten af Københavns omegnskommuner, men mere skal gøres. Lyngby-Taarbæk skal gå aktivt og konstruktivt ind i planerne om BRT-busforbindelser både mod vest i linje 400S rute og mod nord og syd ad Ring 4.

Busserne skal prioriteres. Vi er på et punkt, hvor vi risikerer at ryge ind i en negativ spiral med dårlig busbetjening, færre passagerer, dårlig økonomi og endnu dårligere busbetjening. Frekvensen på de busser, der ikke går langs banerne, skal op, så alle oplever en forbedring.

Letbanen skal suppleres med god offentlig transport og gode cykel- og delebil-parkeringsmuligheder ved letbane- og S-togsstationerne. Omstigningsforhold ved stationerne skal forbedres med ramper til perroner, så det bliver nemt at medtage cykler, klapvogne samt for gangbesværede.

SF er åben for at indføre alternativer til bilerne – alt fra BRT-busser over flex-busser til delebiler og selvkørende tilkaldebiler – efterhånden som teknologierne bliver modne hertil. Men udbuddet af offentlig transport skal øges allerede i dag, så alle har god adgang til mobilitet – og folk ikke presses til at købe bil nummer 2 eller 3.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Væksten i biltrafikken begrænses – i samarbejde med nabokommuner og lokale arbejdspladser
- Gode lademuligheder for elbiler og el-cykler ved boligforeninger, butikker, arbejdspladser og stationer
- Gode omstignings- og kombinationsmuligheder ved alle stationer
- Busdriften forbedres – BRT-busser anlægges på Helsingør-motorvejen og langs Ring 4
- Supercykelstier og pendlercykelstier forbedres
- Skolevejsprogrammet gennemføres i sin helhed

Børn og unge

Tryghed og udfoldelsesmuligheder

For SF er det afgørende, at vores børn og unge sikres en god, tryk og lærerig opvækst. Det kræver gode rammer i vuggestuer, dagplejer, børnehaver, SFO'er, klubber og ikke mindst folkeskolen. I SF mener vi, at vi skal investere mere i vores børns udvikling og opvækst. Kun på den måde kan vi sikre alle lige muligheder og bryde den sociale arv, og samtidig er en tidlig forebyggende indsats den bedste måde at undgå sociale udfordringer senere i livet. Investeringer i vores børn og unge kommer tifoldigt tilbage. Derfor mener SF også, at der i Lyngby-Taarbæk Kommune skal investeres mere i børne- og ungeområdet.

Flere pædagoger og bedre rammer for de mindste

Børns første leveår er helt afgørende for deres fremtidige liv og muligheder. Forskningen viser, at hvis man skal bryde den sociale arv og forebygge senere sociale udfordringer, så skal man primært sætte ind i børnenes første leveår. Vores børnehaver, vuggestuer, dagplejere og sundhedsplejersker bærer her et kæmpe ansvar for at sikre de bedste rammer omkring børnenes første år. Det er her mistrivsel, mangelfuld sprogudvikling og lignende udfordringer skal opfanges og forsøges løst. Det er vigtigt, at der i vores daginstitutioner er gode rammer for børnene, der sikrer, at alle børn oplever nærvær, omsorg, tryghed, og at blive set og hørt. Alle børn skal have mulighed for at udfolde deres potentiale, så de trives, udvikler sig og lærer bedst muligt uanset familiemæssig baggrund.

I praksis er det en udfordring at skabe gode rammer for børnene, når der er alt for mange børn til for få voksne. Derfor kæmper vi i SF for det første for minimumsnormeringer i daginstitutioner. Det vil sige én voksen til tre børn i vuggestuen og én voksen til seks børn i børnehaven. Undersøgelser viser, at pædagoger i dag ofte oplever at stå alene med meget store børnegrupper i løbet af en dag. Der skal være tid nok til det enkelte barn. Det kræver først og fremmest flere hænder i de kommunale vuggestuer, dagplejer og børnehaver. Normeringerne har været for dårlige, og det står i vejen for kvaliteten. Står du alene med 15 børn, så er der ikke tid til ordentligt pædagogisk arbejde helt uagtet, hvor dygtigt personalet er. Derfor kæmper SF for bedre normeringer, som kan mærkes i alle kommunens institutioner fra Trinbrættet til Spurvehuset. Samtidig er det afgørende med en mere retvisende normeringsopgørelse. I dag er det kun muligt gennem Danmarks Statistik at se et gennemsnit på kommuneniveau. Det skal vi have ændret, så både politikere og forældre kan følge med i, om der kommer det nødvendige løft i den enkelte daginstitution. En mere retvisende opgørelse skal beskrive normeringerne i børnehøjde, sådan at ledernes tid på kontoret ikke tælles med i opgørelsen, ligesom fraværende medarbejdere enten på kursus eller med sygemelding ikke indgår. Derudover mener vi, at de statslige sociale normeringer skal komme oven i minimumsnormeringerne, så der kommer et generelt løft af forholdene i alle institutioner i kommunen.

For det andet kæmper vi i SF for, at de fysiske rammer omkring de mindste forbedres. Daginstitutionerne i kommunen er mange steder nedslidte, og der er brug for nye legepladser og tidssvarende faciliteter. En institution som Trinbrættet ligger i en midlertidig barak, som i dag er blevet permanent, og med det følger dårlige faciliteter og meget kolde gulve, som ikke er et moderne børnehus værdigt. Der er behov for store investeringer i nye institutioner og legeområder. Det vil SF prioritere med penge til flere nye tidssvarende daginstitutioner og offentlige legepladser i alle kommunens bydele.

For det tredje kæmper SF for, at der i videst muligt omfang ansættes pædagogisk uddannet personale. Vi skal forhindre, at de kommunale tilbud reduceres til blot at være børnepasning, og vi skal give pædagogerne mulighed for at gøre det, de er bedst til: At udvikle børnenes sociale kompetencer. Der er rift om pædagogerne i de her år, og derfor skal der fokuseres på at tilbyde gode muligheder for at udfolde det pædagogiske arbejde, så mange pædagoger vil vælge kommunen til. Vi skal styrke muligheden for

pædagogisk efteruddannelse og opkvalificering af flere pædagogmedhjælpere til både pædagogiske assistenter og pædagoger.

Danmarks bedste folkeskole for både lærere og elever

Et stærkt Danmark kræver en god folkeskole for alle. Skolen skal være stedet, hvor alle trives, udfordres og dygtiggør sig. Det skal være stedet, hvor uligheden mindskes. Vores folkeskole skal både danne og uddanne. Det er her, alle børn skal komme godt fra start i deres skoleforløb, og det er her, børnenes demokratiske grundstamme udvikles. SF ønsker en folkeskole med fokus på både den faglige indsats og på børnenes trivsel. Det kræver, at lærere og pædagoger har tid til at se og udvikle det enkelte barn. Derfor vil SF indføre et kommunalt loft, så der aldrig er mere end 24 elever i en klasse. Samtidig skal der sættes penge af til flere to-lærerordninger, og til at folkeskolens lærere og pædagoger gives tid til både at planlægge og gennemføre en god, relevant undervisning. SF kæmper for, at registrerings- og kontrolparadigmet i folkeskolen erstattes af en tillid til undervisernes faglighed og skoleledernes ledelseskompetencer.

De faglige timer skal suppleres med og gennemsyres af fysisk aktivitet, kreative fag og oplevelser, og aktiviteterne skal spille sammen med omverdenen, herunder fritidslivet, erhvervslivet og foreningslivet. Derfor vil SF arbejde for, at vi får mere afveksling og bevægelse ind i skoledagen i kommunen, og at de kunstneriske, musiske, bevægelses- og praksisorienterede fag styrkes. Yderligere skal kommunens SFO og klubtilbud styrkes, så eleverne ikke efterlades uden et sjovt og lærerigt pædagogisk tilbud efter skoledagen. Med en længere skoledag er det vigtigt, at kommunen prioriterer fortsat at have gode fritidstilbud med værksteder, fodboldbure og rollespil.

SF ønsker at indføre en kommunal børnemiljølov, så de fysiske rammer for undervisning følger samfundets arbejdsmiljøkrav for andre områder. Med op mod 28 elever i klasserne, så er klasselokalerne mange steder pt. for små. Det går ud over læringen. Men det er ikke kun lokalernes størrelse, som halter efter – det gør skolernes vedligeholdelsesstand også. Skolerne i Lyngby-Taarbæk er nedslidte efter mange års manglende vedligehold. Det kræver kun et kort visit på Virum skole eller legepladsen ved Lindegaardskolen for at se, at de fysiske rammer ikke er, som man burde kunne forvente i en velhavende kommune som Lyngby-Taarbæk. Der er brug for en hastig genopretning af skolernes faciliteter både inden- og udendørs.

Alle skal med

Der har været skåret kraftigt på det specialiserede børneområde over en årrække. Ud fra en tankegang om, at mange flere kunne inkluderes i folkeskolen, har man skåret det specialiserede børneområde ind til benet. Sandheden er, at inklusionen har været en spareøvelse. Inklusion skal ske på børnenes præmisser og ikke ud fra en økonomisk tankegang om besparelser. Inklusion kan være godt, hvis både barnet og klassen kan rumme det. Så længe inklusionen ikke foregår entydigt på børnenes præmisser, og hvor skolerne er gearet til opgaven, kæmper SF for et 'inklusionsstop'. Alt for mange har de seneste år oplevet de nederlag, der følger af at blive 'inkluderet' uden, at de nødvendige forudsætninger er til stede. I stedet vil SF arbejde for at tilføre det specialiserede børneområde flere penge og genoprette pladser. Kommunen har lavet en fornuftig strategi om at forebygge og sætte ind tidligt, men strategien skal følges til dørs, og det er vores fælles forpligtelse at sikre, at der ikke spares i forhold til de børn med behov for særlig hjælp.

Plads til et ungdomsliv

15.000 unge og studerende har deres daglige liv i Lyngby-Taarbæk Kommune. Men de unges ønsker og behov overses for ofte. Derfor bør der laves en kommunal 'ungeplan' for alle dem i aldersgruppen 15-25 år.

Planen skal udarbejdes af de unge og for de unge. Derfor er det et særskilt fokus, at kommunen får en bedre inddragelse og involvering af de unge, gerne med et nyt ungeråd.

Der mangler steder til de unge. Steder, hvor der må larmes og festes, men også steder med ro og plads til fordybelse, og hvor man ikke nødvendigvis skal have dankortet frem. Kommunens parker og arealer skal kunne rumme et ungdomsliv, med hvad det indebærer af larm og eskapader. Der er brug for flere beachvolleybaner, skaterbaner og arealer, hvor unge kan samles og dyrke aktiviteter også uden for skoletiden. SF mener, at reglementet for kommunens parker skal revideres, så det igen bliver muligt for de unge at mødes og udfolde sig i Virum Parken, ved Lyngby sø eller ved Frederiksdal Fribad. Samtidig mangler der et fælles ungdomshus eller fælles musikbunkere, som man kender det fra både Gentofte og København, hvor gamle bunkers er lavet om til øvelokaler for de unge. Dette skal ske i samarbejde med kommunens musikskole.

DTU skal bindes bedre sammen med byen. Letbanen vil gøre det lettere for mange af de studerende at komme hurtigt ned i Lyngby centrum, men der skal også være noget at komme efter. Det kan både være læsesale, billard-barer og cafeer samt interessante torve. Der skal sættes mere gang i byen, eksistensen af et natte- og byliv skal understøttes. DTU's egne tilbud med alt fra klatreklubber til barer bør åbnes op for flere af kommunens unge, så flere kan bruge de gode tilbud, som allerede findes på DTU.

Ungdommens problemer er andet og mere end bare at finde steder at feste. Alt for mange unge går ned med psykiske problemer, og selvom SF har fået indført gratis psykologhjælp til unge, er det vores ambition at udvide ordningen med et stærkt kommunalt tilbud, som ikke kræver lægehenvensning. Dertil er det vigtigt med mentornetværk og væresteder for de unge, der føler sig hægtet af.

For mange unge er det en dyr fornøjelse at bo og opholde sig i Lyngby-Taarbæk. Med små værelser, som udlejes til over 8.000 kroner om måneden, er der brug for et vedholdende fokus på at bygge nye og billige boliger, ikke mindst kollegieboliger i bymidten.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Bedre normeringer i børnehaver, vuggestuer og dagplejere
- Mere pædagogisk uddannet personale i daginstitutioner
- Flere og bedre offentlige legepladser. En god legeplads i alle bycentre
- Indførelse af en kommunal børnemiljølov, som forbedrer de fysiske rammer ikke mindst i folkeskolen
- Løbende renovering af faciliteter på skoler og daginstitutioner, samt renovering af Virum skole og færdiggørelse af Lundtofte skole
- Maks. 24 elever i folkeskoleklasserne
- Stærkere SFO'er og bedre klubtilbud, som kan tiltrække flere unge
- Opgør med unødigt registrering af læringsmål mm. i folkeskolen
- Ret til skoleudsættelse for børn, som starter i folkeskole
- Loft over forældrebetalingen i SFO på 40 %
- Inklusion på børnenes præmisser, stop for tvungen inklusion og flere midler til det specialiserede børneområde, herunder fokus på forebyggelse
- Når et barn flyttes fra et special- til et alment tilbud, bør pengene følge med, ligesom der altid skal foreligge en forældregodkendt handlingsplan, når et barn inkluderes i folkeskolen
- Flere og billigere boliger for unge, et fælles ungdomshus og musikbunkere
- Plads til ungdomsliv på kommunale områder (med beachvolleybaner, discgolf og skaterbaner mm.)
- Udarbejdelsen af en kommunal ungeplan
- Udvidelse af ordningerne for gratis psykologhjælp og mentorordninger for unge

Kultur og oplevelser

Vi skal mødes, bevæges, forundres og dannes

Kultur er vigtig for mange mennesker. Derfor vil vi, i SF, give den plads og ressourcer. Vi mødes, bevæges, forundres og vækkes af sangen, musikken, litteraturen, kulturhistorien, kunsten og dramaet. Det er først, når vi ikke har adgang til kulturelle oplevelser, at det går rigtig op for os, hvor afhængige vi er af dem for at kunne opretholde vores mentale sundhed og fysiske velvære.

Kulturoplevelser giver dannelse, øger indlæringen og evnen til at indgå i en dialog. Det er påvist, at musik har en gavnlig indvirkning på læring, og at mødet med kultur kan give større tolerance og indsigt i andre menneskers liv. Kultur giver fællesskab og mulighed for at udtrykke sig på nye måder.

Ikke mindst i Corona-tiden har mange opdaget, hvor stor en rolle kultur spiller, og hvor stort behovet er for fællesskab og samhørighed. Kulturområdet er vigtigt for sammenhængskraften, den mentale sundhed etc. Nedlukningen har også vist, hvor økonomisk sårbar kulturen er i en grad, der tilsiger nytænkning.

Sikkerhed for kulturbudgetterne

I Lyngby-Taarbæk er en række kulturinstitutioner og løse puljer hvert år faste deltagere i budgetmaterialet som sparemål. Det er derfor svært for aktørerne at lave langtrækkende planer. Det vil vi modarbejde i SF. Vi vil have sikkerhed og stabilitet i kulturbudgettet. Stadsbiblioteket, Musikskolen, Templet, Sophienholm, Stadsarkivet, Frivilligcentret, Gl. Rustenborg, Kulturstedet Lindegaarden er eksempler på steder, der løfter store kulturelle opgaver. Det kræver økonomi og mulighed for langtidsplanlægning. Vi er imod de årlige besparelser, som desværre ofte rammer kulturen.

Biblioteket er det kulturtilbud, der er mest benyttet. Bibliotekets mange opgaver ud over udlån, udstillinger og kulturelle aktiviteter (foredrag, film og musik) har skabt en række kulturelle fællesskaber, læsegrupper, musik og filmfællesskaber mm. Fællesskaber, der formidler viden bl.a. om de store samfundsmæssige udfordringer, som beskrevet i Verdensmålene. Fællesskaber, der indgår i samarbejder med studerende, dagtilbud og skoler med sigte på at understøtte børns og unges uddannelse, sprogudvikling, læselyst, kreative og kulturelle udfoldelse. Biblioteket skal kunne nå ud i hele kommunen. Her er brug for at investere i flere filialer i lokalområderne, f.eks. i Lyngby Vest, Lundtofte. Det forudsætter en øget økonomi.

I Lyngby-Taarbæk er Musikskolen særligt vigtig. Musikskolens opgaver er instrumentalundervisningen og sang, individuelt og i hold. Det er dyrt, og der er ventelister, og nu skal der formentlig også bygges et nyt musikskolecenter. SF ønsker, at der skabes et samlende musikskolehus, og at musikundervisningen skal være tilgængelig for alle. Vi vil øge tilskuddet til musikundervisningen, således at forældrebetalingen bliver nedsat på udvalgte hold samt forbedre fripladsordningen. Musikskolen har også som opgave at fremme musikforståelse og musikglæde i hele kommunen. Musikskolen bør derfor indgå i flere samarbejder med folkeskolen. Vores vision er, at alle elever op til 3. klasse skal lære at spille på et instrument og have mulighed for samspil.

For yderligere at styrke Lyngby-Taarbæks image som musik-by, vil vi arbejde for et alsidigt musikudbud gennem Templet, Lindegården, Jazzklubben, som ligeledes er meget vigtige brikker i det lokale musikliv.

Vi vil støtte græsrodsinitiativer og i høj grad tage kulturaktørerne med på råd

De frivillige, kulturaktive i Lyngby-Taarbæk Kommune trækker et stort læs. I SF ønsker vi at støtte de mange frivillige initiativer. Vi skal gøre det nemt og sjovt at være frivillig, påskønne deres indsats og tage dem med på råd. Erfaringen er, at der er stor lyst til at samarbejde i større fællesskaber omkring konkrete opgaver.

Man kunne nedsætte ad hoc-kulturråd med politikere og frivillige kulturaktører, der skal arbejde med konkrete opgaver, ligesom man kan støtte netværksdannelser imellem aktørerne og sikre dialogmøder imellem det politiske udvalg og de frivillige. Ungdomsgrupperne skal indgå i planlægningen. Kultur- og eventpuljerne anvendes til støtte for flere og nye initiativer/projekter.

Kultur på tværs

Kultur skal tænkes med i alle kommunens forvaltninger, planer og opgaver, i social omsorg og arbejde med mental sundhed, byplanlægning og naturforvaltning, undervisning og børns fritid etc. Klimaproblematik og Verdensmål kan fx illustreres gennem kunstneriske events. Arkitektur og æstetik skal prioriteres i kommune- og lokalplaner, i byudvikling og vej anlæg samt i alle offentlige bygninger. Kommunale lokaler kan ofte anvendes til forskellige formål.

Kulturoplevelser skal ikke reserveres til bestemte aldersgrupper, men være for alle. Storforbrugere af kultur er her i kommunen "det grå guld", særlig kvinderne. Det er vigtigt at få kulturtilbuddene bredt ud til de aldersgrupper, der har brug for, at "det skal være nemt".

Børn og unge skal møde kultur i både daginstitutioner og skoler som element i deres kulturelle, æstetiske og demokratiske dannelse. Skoler med særlig kulturprofil kan række ind i SFO og klubarbejde med mange udtryksformer, og faciliteringen af unge som kulturaktører bør prioriteres.

Et alsidigt og blomstrende kulturliv vil tiltrække nye borgere og nye virksomheder til kommunen. Kulturlivet i byen er en af de parametre, der har betydning for bosætning. Som virksomhed har det betydning, hvor arbejdskraften er bosiddende, også derfor er et aktivt kulturliv i byen vigtigt. Kulturtilbud vil også tiltrække turister og beboere fra omegnskommuner og give liv i byen. Det har betydning for byens handlende, restaurationsliv og overnatningssteder.

Lyngby centrum rummer de fleste kulturtilbud, men det er vigtigt at få bredt tilbuddene ud til de fleste af bydelene, fx som et bibliotek-/forsamlings-/medborgerhus. I SF ønsker vi kulturtilbud i hele kommunen. De kommunale kulturpuljer bør derfor fortsat være målrettet bl.a. dette formål. Medborgerhuse spiller en særlig rolle lokalt for at sikre sammenhængskraften og følelsen af "at høre til". Der skal være kunst i det åbne rum og afsættes midler til udsmykning af kommunale bygninger.

Frivillighed

Frivillighed må balanceres mellem gave og udfordring, idet store dele af kultur- og fritidsaktiviteterne er afhængige af frivillige. Kommunal kulturpolitik bør omfatte mulighed for løn til fagligt kompetente personer, som er nødvendige for at opretholde særlige aktiviteter. Frivillighed må ikke misbruges til besparelser, og frivilligt arbejde må ikke erstatte lønnet arbejde i den offentlige sektor eller føre til slækkede krav omkring offentlige ydelser. De frivilliges arbejdsindsats skal ikke indrulleres i den almindelige normering i kulturinstitutionerne, men belønnes på anden vis.

Det frivillige lokale foreningsliv skal sikres de bedste rammer at mødes under. Frivillige kulturaktører skal, ved møder og dialoger mellem politikere og civilsamfundsforeninger etc. tages med på råd, og kommunen skal se sig selv som kulturkoordinator.

Folkeoplysning

Folkeoplysningen skal fastholdes som et vigtigt element i borgernes livslange mulighed for at udvikle sig og få indsiget i demokratiet i samspil med andre på tværs af etniske, sociale og kulturelle skel. Den frie

folkeoplysende virksomhed og det frivilligt folkeoplysende, idébestemte og samfundsendagerende, almennyttige og ikke-kommercielle foreningsarbejde skal defineres bredt (og som noget andet end aftenskoler, idræt og spejderbevægelse). Flest mulige foreninger skal stimuleres til at udnytte lokalebrug og -tilskud, og der skal være tilskudsmuligheder til borgernes deltagelse.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Tilføring af flere ressourcer til kulturområdet
- Forbedring af Lyngby-Taarbæks image som musik-by gennem styrkelse af et udvidet og alsidigt musikudbud
- Ikke-kommercielle og alsidige kulturtilbud til hele kommunen og til alle aldre
- Græsrodsinitiativer og for, at kulturaktører tages med på råd
- Sikring af gode genhusningsmuligheder for Musikskolen, mens der bygges et nyt musikhus, der kan styrke musikskoleundervisningen og Lyngby-Taarbæks image som musikby
- Alle børn op til 3. klasse lærer at spille på et instrument
- Udvidelse af Billedskolen til kulturskole i samarbejde med Musikskolen, så andre udtryk (drama, dans, litteratur, billedkunst, film) profileres på linje med musik.
- Fremme kulturoplevelser for alle gennem utraditionelle tiltag så som kulturfripas til børn, kontanthjælpsmodtagere og flygtninge; Kultur på recept i lighed med Motion på recept til borgere med udfordringer; 'Kultur-rygsæk' og 'Kultureture' på børneområdet/for alle børneårgange.
- Større tilskud til Huskunstner-ordningen, hvor skolebørnene møder professionelle kunstnere
- Prioritere kulturudbud og -oplevelser frem for kulturinvesteringer i mursten og institutioner

Beskæftigelse og integration

Uddannelse eller job til flest mulige

I SF arbejder vi for en beskæftigelsesindsats, som forløser den enkeltes muligheder, i respekt for at mennesker udvikler sig forskelligt og på forskellige tidspunkter. Målet er, at borgere i Lyngby-Taarbæk ikke er på midlertidig offentlig forsørgelse i længere tid end højst nødvendigt, og at alle borgere oplever et godt samarbejde med kommunens beskæftigelsesforvaltning. Samtidig vil SF sætte fokus på, at vi skal være en kommune, hvor ungdomsledigheden er minimal, og ingen ung bor på gaden, ligesom vi vil tage hånd om de borgere, der har det svært.

Umiddelbart kan man sige, at når der i Lyngby-Taarbæk er færre på offentlig forsørgelse end landsgennemsnittet, er det vel ikke så galt. Men hver enkelt person, der ikke umiddelbart kan komme videre i beskæftigelse, uddannelse eller anden forsørgelse, er én for meget – og borgere skal ikke være længere på en offentlig midlertidig forsørgelse end absolut nødvendigt. Som kommune har vi ressourcer og mange virksomheder, der kan understøtte den indsats og hjælpe den enkelte.

Efter Corona er det endnu mere afgørende, at der sker en ekstra stor jobindsats for at få de ledige tilbage i job eller uddannelse – eller til førtidspension eller fleksjob, hvis de har begrænset arbejdsevne. Erfaringen har vist, at anvender man ekstra ressourcer, giver det positive resultater. Derfor skal der gives ekstra ressourcer til at få borgere tilbage i uddannelse/beskæftigelse eller fleksjob/førtidspension.

Ledige unge og personer med lang videregående uddannelse

Lyngby-Taarbæk har en høj andel af ledige med mellemlang eller videregående uddannelse. Kommunens beskæftigelsesindsats må være i en tæt dialog med virksomheder i kommunen for at hjælpe disse personer til at skabe merværdi for virksomhederne og samtidigt selv komme ud af ledighed.

SF mener, at især ledige dimittender under 30 år skal hurtigt i job. Der skal gøres en ihærdig indsats for, at de ikke fastlåses i ledighed og bliver langtidsledige.

Også unge, som ikke er i uddannelse eller beskæftigelse, er en meget væsentlig målgruppe. I Lyngby-Taarbæk Kommune er andelen af unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse, høj. Men samtidig har Lyngby-Taarbæk Kommune også en høj andel af unge, der ikke umiddelbar forventes at kunne påbegynde en uddannelse inden for de næste 12 måneder. SF mener, at der må afsættes ressourcer til de unge, som har svært ved at finde vej i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet, og som kæmper for at finde et ståsted i livet.

Herudover er det også nødvendigt at se på mørketal. Hvad sker der med de unge, som er registreret af kommunen som uddannelsesparate eller aktivitetsparate, fordi de ikke har overskud til at være en del af "systemet". SF ønsker, at der gøres en ekstra indsats for, at ingen ung skal være hjemløs. Der skal findes boliger/ungdomsboliger/kollegier til disse og gives ekstra hjælp i form af tilknytning af socialrådgivere og vejledere og evt. U-turn eller Move.

Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

Størstedelen af de borgere, der modtager kontanthjælp i Lyngby-Taarbæk Kommune, er aktivitetsparate. Borgerne har komplekse problemer ud over ledighed og har brug for en særlig indsats, der går på tværs af områder inden for social-, sundheds- og beskæftigelsesområdet.

SF ønsker en hurtig afklaring af deres arbejdsevne, så de personer med begrænset arbejdsevne kan bevilges fleksjob eller førtidspension, og andre skal hjælpes videre med f.eks. revalidering eller supplerende indtægt

i form af ordinære løntimer samt assistance til at overkomme sundhedsmæssige og sociale problemer. Ingen borger skal opleve aktivering som strækker over mange år. Ingen borgere må være på midlertidig ydelse i en længere periode, uden at det vurderes, hvorledes de enten kan komme i job eller tildeles anden ydelse, hvad enten det er fleksjob, førtidspension, eller seniorpension.

Udsatte borgere skal have ekstra hjælp

På nuværende tidspunkt er rådighedsbeløb til vurdering af enkeltydelser i Lyngby-Taarbæk Kommune lavere end i mange sammenlignelige kommuner. SF mener, at et rimeligt rådighedsbeløb for en enlig vil være kr. 6.000. Dette har stor betydning for borgere med lav indkomst for at kunne betale fx tandlægegeregninger. Derudover bør det også være tydeligt på kommunens hjemmeside, hvad rådighedsbeløbet er for en enlig forsørger med børn.

Forvaltningen arbejder for at fremme brugen af handicapkompenserende ordninger i forhold til at fastholde eller få flere ledige med funktionsnedsættelse i arbejde – herunder personlig assistance, hjælpemidler, §56-aftale, isbryderordning mv.

SF mener, at kommunen i langt højere grad må arbejde på at anvende revalidering som et redskab til at få borgere ud i ordinær beskæftigelse. Det skal følges af et større fokus på at få borgere med handicap videre i beskæftigelse enten på særlige vilkår eller i ordinær beskæftigelse.

Integration – flygtninge- og indvandrere samt familiesammenførte borgere

Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse (tidligere kaldet integrationsydelse) er målrettet personer, der har haft ophold i Danmark i mindre end 9 år inden for de sidste 10 år. Størstedelen af de borgere, der modtager selvforsørgelses- og hjemrejseydelse samt overgangsydelse i Lyngby-Taarbæk Kommune er flygtninge eller familiesammenførte til flygtninge fra ikke-vestlige lande.

Iflg. Forvaltningen er det ikke realistisk for størstedelen af de aktivitetsparate flygtninge og familiesammenførte at blive selvforsørgende. Corona har selvfølgelig også haft en indflydelse på beskæftigelsesgraden, men trods dette og især på grund af dette, må der gøres en særlig indsats for denne gruppe. SF kan ikke slå sig til tåls med, at det er urealistisk, at aktivitetsparate flygtninge og familiesammenførte bliver selvforsørgende.

Er der sundhedsmæssige problemer skal de afklares og afhjælpes. Måske kunne man tillige forestille sig træningsforløb. Samtidig skal der være en mere innovativ tilgang til beskæftigelse både af mænd og kvinder. Der skal ikke kun ses på rengøring og pleje/omsorgsområdet for kvinder. En del vil have sundhedsmæssige udfordringer, hvorfor dette heller ikke er realistisk. For at få flygtninge og indvandrere samt familiesammenførte i beskæftigelse er det væsentligt, at der startes med få timer og eventuelt med praktik og job med løntilskud, samtidig med at eventuelle sundhedsmæssige og sproglige udfordringer afhjælpes.

SF mener, at vi skal være en kommune som tager hånd om flygtninge og indvandrere og tager en dialog med disse borgere, om hvorledes de ser sig selv i job/brancheområder og evt. uddannelse. Ligeledes bør der gøres en ekstra indsats for, at de kan få permanente boliger. Det er både menneskeligt og økonomisk fornuftigt.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Ledige dimittender under 30 år skal hurtigt i job. Der skal gøres en ihærdig indsats for, at de ikke fastlåses i ledighed og bliver langtidsledige
- Der skal afsættes ressourcer til de unge, som har svært ved at finde vej i uddannelsessystemet og på arbejdsmarkedet
- Der skal gøres en ekstra indsats for, at ingen ung skal være hjemløs. Der skal findes boliger/ungdomsboliger/kollegier til dem, og de gives ekstra hjælp med tilknytning af socialrådgivere og vejledere
- For personer med begrænset arbejdsevne skal der ske en hurtig afklaring af arbejdsevne og bevilges fleksjob, førtidspension, revalidering eller alternativ hjælp til supplerende indtægt i form af ordinære løntimer samt assistance til at overkomme sundhedsmæssige og sociale problemer
- Ligesom revalidering skal der være langt større fokus på at få mennesker med handicap videre i beskæftigelse enten på særlige vilkår eller i ordinær beskæftigelse
- Ingen borgere må være på midlertidig ydelse i en længere periode, uden at der vurderes, hvorledes de enten kan komme i job eller tildeles anden ydelse, såsom fleksjob og førtidspension
- Rådighedsbeløbet skal hæves til kr. 6.000
- Lyngby-Taarbæk skal være en kommune, som tager hånd om flygtninge og indvandrere og tager en dialog med disse borgere om, hvorledes de ser sig selv i job/brancheområder og evt. uddannelse

Socialpolitik

En værdig omsorg med borgeren i centrum

En forebyggende og tidlig indsats over for borgere, der får brug for hjælp og støtte, er et af de mest lighedsskabende initiativer, vi har inden for socialpolitikken. SF ønsker et stærkt fællesskab, der kan hjælpe de borgere, der behøver støtte. Vi vil ikke acceptere, at udsatte og borgere, der behøver støtte for at kunne klare sig selv, ufrivilligt er uden for fællesskabet. SF vil derfor arbejde for flere midler til socialområdet.

Plads til den enkeltes behov

Vi vil styrke social- og omsorgsområdet i kommunen. Der skal tænkes nyt, uden at alle borgere skæres over én kam, og uden at det værdige liv defineres for dem. Det skal hver enkelt selv definere. Borgerne skal fortsat være herre i eget liv, selv om de er blevet afhængige af hjælp. Afhængighed af pårørende må ikke være en nødvendighed for at leve et værdigt liv. De, der har behov for hjælp i dagligdagen eller til personlig pleje, er borgere på lige fod med alle andre og med rettigheder og pligter som alle andre borgere. Hjælpen skal altid ydes med størst muligt hensyn til den enkeltes ønsker og integritet. Fokus for hjælpen skal være at støtte borgerens egne ressourcer samt styrke og udvikle borgerens handlemuligheder. Målet skal være en meningsfuld tilværelse for den enkelte. Det vil i praksis sige, at kommunen skal have en bred indsatsvifte og en let adgang og indgang til hjælp. Der skal være hjælp at hente både for de, der kun har behov for lidt hjælp i kort tid, og for de, der har brug for massiv hjælp gennem mange år. At give den rigtige hjælp, når behovet opstår, kan forebygge, at der opstår et større behov senere. Den rette støtte skal derfor kunne etableres, uden at den store 'visitationskanon' har været kørt i stilling.

Koordinerende sagsbehandler

SF ønsker, at der sættes fokus på faste og koordinerende sagsbehandlere til borgere og familier med komplekse og flersidede problemer. Denne gruppe borgere føler ofte, at de bliver kastet rundt i systemet, da de har sager i flere forvaltninger. Derfor skal der være mulighed for en koordinerende sagsbehandler til de mest udsatte borgere og familier. Denne kan selvfølgelig ikke have overblik over alle de forskellige lovområder, som man kan stå over for i forhold til fx sygdom, misbrug, hjemløshed, anbragte børn etc. Den koordinerende sagsbehandler skal støtte borgeren på vejen gennem systemet.

Tidlig indsats

SF ønsker, at der kommer et øget fokus på den forebyggende og tidlige indsats. Fx skal sundhedsplejen samarbejde tæt med dagpasningen om, at især udsatte børn får dagpasningstilbud fra en tidlig alder. For at sikre den tidlige indsats bør det tværfaglige samarbejde mellem daginstitutioner, sundhedspleje og socialrådgivere optimeres. Dels via flere besøg af sundhedsplejen, dels via stærkere samarbejde mellem sundhedspleje og daginstitutioner og gerne med tilknytning af socialrådgivere til institutionerne.

Udsatte børn og unge

SF vil arbejde for at forbedre vilkårene for udsatte børn, unge og deres familier.

For de børn, som anbringes, skal vi skabe kontinuitet og tryghed, hvilket koordinerende sagsbehandlere i høj grad kan bidrage til. Konkret foreslår vi, at børn i nød selv skal kunne nå kommunen, uanset om der er tale om behov for anbringelse eller forebyggende støtte i hjemmet. Vi skal bygge en "barnets dør", så Lyngby-Taarbæk Kommune skaber et sted, der har faste fagfolk, som børnene kender, og som de kan nå uden vanskeligheder, fx et sted på Stadsbiblioteket, hvor børnene kan henvende sig – en udstrakt hånd, som børnene altid kan gribe. En telefonlinje kan også tænkes ind i tilbuddet.

Som tidligere anbragt ung bør man have ret til efterværn. I dag vurderer kommunen, om den unge kan få efterværn, og kun til det 22. år. I stedet for at vurdere, om den unge kan få efterværn, bør Lyngby-Taarbæk Kommune sammen med den unge finde ud af, *hvordan* efterværnet skal være, og indtil den unge er 25. Ikke alle unge har lyst til at tage imod tilbuddet om efterværn lige efter anbringelsen. Nogle ønsker måske at løsrive sig fra systemet efter at have været i det i mange år, men kan få behov for hjælp lidt senere i livet. Lyngby-Taarbæk Kommune bør derfor etablere en efterværnslignende støtte indtil det 25. år, og unge mellem 25 og 30 år bør have mulighed for at få et "efterværnsbevis", som giver let adgang til samtaler, psykologhjælp og ungdomsbolig, uden at de skal blive til en sag igen. Kommunen skal aktivt arbejde med at bruge efterværn. Efterværn kan være at videreføre en række tilbud om støtte, man har givet de unge, inden det fyldte 18. år. Det kan også være tilbud om særlig voksenstøtte for unge, der er trætte af den "behandlertkultur", de har mødt i deres opvækst. Til de unge skal kommunen have et godt udbygget SSP-samarbejde, og kommunen må ikke "opgive" sine unge, når de bliver 18 år. Det kan samtidig være en god ide at oprette en ungeforvaltning med én "indgang" for gruppen af borgere mellem 15 og 25, fordi det vil styrke den sammenhængende og helhedsorienterede sociale indsats på børne- og ungeområdet.

§ 18 midler – støtte til frivillige

Det er vigtigt, at kommunen støtter det frivillige sociale arbejde på en transparent og ubureaukratisk måde. Det gøres via tildeling af § 18-midler.

Samarbejdet med frivillige er en integreret del af socialpolitikken. Det er, når det fungerer, en sand win-win situation. Frivillige kan støtte medborgere og samtidig selv få udbytte af samværet. Frivillige kan dog ikke støtte på samme måde som professionelle, og netop derfor skal vi være opmærksomme på, at de frivilliges tilbud er et supplement og ikke en erstatning for en indsats af professionelle. Fx skal vi sikre, at de, der har brug for en professionel mentor med adgang til borgerens sag og sagsbehandler i kommunen, ikke bliver henvist til mentoring af frivillige.

Alkohol- og stofmisbrugsbehandling

Vi skal hjælpe borgere med alkohol- og stofmisbrug og deres familier. I Lyngby-Taarbæk skal der være gode tilbud til borgere med misbrug og deres familier. Derfor skal der være adgang til både dag- og døgnbehandling. Stofafhængige, der har været i behandling, skal have mulighed for efterværn for at undgå at genoptage misbruget. Kommunen skal være klar med behandlingen, når borgeren er motiveret.

Borgere med misbrug har ofte dobbeltdiagnoser, og de skal have den specialiserede indsats, som de har behov for. Det kræver særlig viden og erfaring, og hvis kommunen ikke har den fornødne ekspertise til opgaven, skal den søge viden og eventuelt en udredning via VISO, og kommunen skal følge VISO's anbefalinger.

Væresteder for socialt udsatte

I Lyngby-Taarbæk har vi Paradiset, der er et værested, som kommunen driver i samarbejde med Kirkens Korshær. Her kan mennesker, der befinder sig i en udsat position i livet – socialt, økonomisk, fysisk eller psykisk – opleve en tryk base og et varmt, inkluderende fællesskab. Men de fysiske rammer er på ingen måde optimale i Paradiset. Pt. er kommunen ved at afklare, hvor Paradiset skal genhuses, og hvor den permanente placering efterfølgende skal være.

I SF ønsker vi, at både genhusning og den efterfølgende permanente bygning kommer til ligge, hvor den nuværende ligger – centralt i Lyngby. Derudover ønsker vi at sikre økonomi til, at den permanente bygning får et rum, hvor folk kan overnatte. Ydermere ønsker vi, at der til værestedet bliver tilknyttet en sygeplejerske, der har fokus på sundhedsfremmende indsatser for de udsatte.

Borgerrådgiver

SF vil arbejde for, at kommunen ansætter en uvildig borgerrådgiver, som kan støtte borgere i kontakten og samarbejdet med kommunen og dermed nedbringe antallet af ankesager, forbedre retssikkerheden i sagsbehandlingen og kvalificere kommunens service over for borgerne. Det er vigtigt, at borgerrådgiveren er uafhængig af kommunens forvaltninger, hvorfor borgerrådgiveren skal referere direkte til kommunalbestyrelsen. Borgerrådgiverens opgaver omfatter bl.a. at:

- Rådgive og vejlede borgerne, så det bliver lettere at henvende sig til kommunen.
- Hjælpe borgerne med at blive hørt i sager, hvor de oplever, at kommunens behandling af dem og deres sag ikke er god nok
- Hjælpe kommunen til at forbedre sagsbehandlingen og højne borgernes retssikkerhed. Herved kan det bidrage til at mindske antallet af ankesager
- Føre tilsyn med kommunens administration og medvirke til, at der ydes en god borgerservice, hvor borgeren er i centrum. Det omfatter bl.a., at kommunen lever op til beslutninger om det kommunale serviceniveau, og at der arbejdes på at sikre en bedre kvalitet i den kommunale sagsbehandling
- Rådgive kommunalbestyrelsen, direktionen og medarbejderne om sagsbehandlingen og komme med forslag til konkrete forbedringer

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- let adgang og indgang for borgere, der ønsker hjælp
- koordinerende sagsbehandlere
- øget samarbejde mellem sundhedspleje og dagpasning
- forebyggende familiebehandling (fx Barnets dør)
- udvidet efterværn
- fokus på støtte til frivillige i det sociale arbejde
- fastholdelse af høj kvalitet i alkohol- og stofmisbrugsbehandling
- et styrket værested (Paradiset) for socialt udsatte, med tilknyttet sygeplejerske og overnatningsmulighed
- borgerrådgiverordning

Handicappolitik

En tilgængelig kommune for alle

For os i SF er det vigtigt, at alle borgere føler sig mødt med respekt og hjælpsomhed. Borgeren er hovedpersonen i eget liv. Borgere med funktionsnedsættelser skal have den hjælp, som er nødvendig for at kompensere for funktionsnedsættelserne. Hjælpen skal ydes ud fra den enkelte borgers behov og interesser, ikke ud fra, hvad vi netop har af muligheder og budget i kommunen. Det drejer sig om at sikre reelle muligheder for personlig udvikling, indhold og mening i tilværelsen. Samfundet bliver stærkere, når mennesker når deres potentiale. Det giver både menneskelig værdighed og samfundsmæssig værdi.

I arbejdet med at sikre, at relevante og tilstrækkelige tilbud findes, skal kommunen deltage aktivt i mellemkommunale samarbejder om dagcentre, botilbud og anden service, og være en kritisk og tilstedeværende bruger af private tilbud, hvor det er nødvendigt.

Forholdene for borgere med funktionsnedsættelse skal på lige fod med forholdene for alle andre borgere indtænkes i alle aspekter af den kommunale service i Lyngby-Taarbæk Kommune. Dette gøres ikke tilstrækkeligt i dag. Derfor vil SF arbejde på at forbedre forholdene. Vi vil være lydhøre og arbejde tæt sammen med handicaporganisationerne om synspunkter og ideer.

Børn og unge

Det er meget vigtigt, at arbejdet med inklusion i børnehaver og folkeskolen ikke bliver en spareøvelse, og der skal fortsat være de nødvendige specialtilbud til børn og unge med særlige behov i kommunen. I den forbindelse kan det ofte give god mening at kigge ud over kommunegrænserne efter relevante tilbud, så man ikke ender med at tilbyde et barn eller ung med en funktionsnedsættelse et discount-tilbud, fordi man ikke vil bruge det rigtige tilbud, som måske findes i nabokommunen eller andetsteds i regionen. Inklusion af børn og unge med et handicap i almene børnehaver og folkeskoler skal tage udgangspunkt i den enkeltes behov.

Efterværn

For udsatte unge og i særlig grad for unge, der har været anbragt uden for hjemmet, kan overgangen til voksenlivet give særlige udfordringer. Mange anbragte unge har, når de bliver 18 år, og anbringelsen ophører, stadig så store problemer, at de har vanskeligt ved at klare overgangen til et velfungerende voksenliv uden støtte.

Efterværn er et tilbud til unge mellem 18 og 22 år, der umiddelbart op til deres 18. år har haft en fast kontaktperson eller været anbragt uden for hjemmet. Formålet med efterværn er at bidrage til, at de unge støttes til at etablere en selvstændig tilværelse på lige fod med andre unge. SF vil arbejde for, at kommunen har fokus på de unge, som har behov for efterværn. (Lov om Social Service §76)

Kommunens tilbud om efterværn skal bidrage til en god overgang til en selvstændig tilværelse og have fokus på at understøtte den unges uddannelse og beskæftigelse samt øvrige relevante forhold, f.eks. anskaffelse af selvstændig bolig.

Fritidsliv

I Lyngby-Taarbæk Kommune har vi IF Limone, en idrætsforening, der tilbyder socialt samvær og motion til sårbare mennesker. Lyngby Håndboldklub har Lykkeliga, som er et håndboldhold for børn med udviklingshandicap. SF ønsker, at der bliver flere tilbud om idræt og socialt samvær for funktionshæmmede

i alle aldre. Konkret foreslår vi, at der bliver givet flere penge til foreningsidrætten i Lyngby med fokus på inklusion af funktionshæmmede i idrætsforeningerne.

Uddannelse og beskæftigelse

Alle skal have mulighed for at få uddannelse og opnå beskæftigelse. Det gælder også borgere med handicap. Alle muligheder for hjælpemidler og støtte skal i brug for, at den unge kan forfølge sin interesse og få en kompetencegivende uddannelse. Unge, som ikke kan gennemføre en ordinær ungdomsuddannelse, skal tilbydes Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU). SF mener, at unge med behov for STU skal tilbydes et uddannelsesforløb, som matcher deres udfordringer og potentiale, og som kan udvikle den enkelte og danne grundlag for det bedst mulige voksenliv.

Ressourceforløb

Lyngby-Taarbæk Kommune har for mange langvarige ressourceforløb, hvor borgeren fastholdes på ressourceydelse, som er på niveau med kontanthjælp. 41 procent af alle ressourceforløb har været mere end 3 år. SF mener, at det er alt for mange, og grundlæggende mener SF, at ressourceforløb bør kunne afklare borgernes eventuelle arbejdsevne, potentiale, mulighed for revalidering eller behov for tilkendelse af førtidspension på kortere tid.

Beskyttet beskæftigelse

Borgere med betydeligt nedsat arbejdsevne, som er tilkendt førtidspension, skal tilbydes meningsfuld beskyttet beskæftigelse i fysiske og sociale miljøer, som imødekommer den enkeltes funktionsnedsættelse. Lyngby-Taarbæk Kommune har kun ét enkelt tilbud om beskyttet beskæftigelse for denne gruppe, caféen på Stadsbiblioteket. SF vil arbejde for, at der etableres flere beskyttede arbejdspladser i kommunen, så borgerne i mindre grad skal benytte tilbud i omkringliggende kommuner.

En del borgere med funktionsnedsættelse har behov for støtte i form af en mentor. SF vil arbejde for, at mentorerne har viden og kompetencer i forhold til den enkelte borgers situation og behov for støtte. SF mener, at anvendelse af frivillige mentorer til denne gruppe borgere bør begrænses.

Revalidering

SF vil kæmpe for, at flere borgere med nedsat arbejdsevne tilbydes revalidering. Lyngby-Taarbæk Kommune ligger i bunden sammenlignet med andre kommuner. I juli 2020 havde kommunen bare 6 borgere på revalidering. Mange borgere med handicap er uden beskæftigelse, da det er svært at komme ind på arbejdsmarkedet. Hvis man revalideres og dermed får en faglig kompetence, giver det lettere adgang til beskæftigelse.

Revalidering er et beskæftigelsesrettet tilbud og en økonomisk hjælp til borgere med begrænsninger i arbejdsevnen, hvor der er en realistisk mulighed for, at revalidering kan føre til hel eller delvis selvforsørgelse. Revalidering benyttes, hvor tilbud efter Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats eller anden lovgivning ikke er tilstrækkelige for at bringe den pågældende ind på eller tilbage på arbejdsmarkedet. Revalidering koster på kort sigt mere for kommunen, men på langt sigt bliver mange revaliderede delvist eller fuldt selvforsørgende. Revalidering bidrager til større beskæftigelse, mindsker behovet for offentlig forsørgelse, øger livskvaliteten for den enkelte, som bliver en del af arbejdsmarkedet, og dermed også bidrager til fællesskabet.

SF vil kæmpe for, at de borgere, som har nedsat arbejdsevne, og som har motivation og evner til at gennemføre erhvervsrettet revalidering, får mulighed for det.

Vi vil også arbejde for, at flere fleksjob-visiterede opnår beskæftigelse.

Boliger

Handicappedes behov for særlige boliger er ikke entydig, der er mange forskellige behov. Nogle, fx kørestolsbrugere, har brug for særlige indretninger i boligen, mens andre har brug for boliger, der kan betales på en førtidspension, med boligstøtte.

I SF mener vi, at der er brug for et botilbud for voksne med autisme i kommunen. Kommunen bør reservere et område i et almennyttigt byggeri, hvor der centralt kan etableres et 'støttepunkt' med støtte-kontaktpersoner, aften og nattevagt. Ved at bruge kommunens indstillingsret til ledige boliger, skal de borgere, der har brug for den pågældende støtte, tildeles de boliger, der bliver ledige i umiddelbar nærhed til støttepunktet. På den måde kan vi etablere en hybrid mellem egen bolig og et traditionelt botilbud til de borgere, der kan klare sig selv med den rette (ret omfattende) hjælp.

Fokus på familier og pårørende

Ingen skal være afhængige af et stærkt netværk af pårørende. Den kommunale service skal kunne håndtere den nødvendige hjælp og støtte for den enkelte. Alligevel vil mange pårørende gerne hjælpe og støtte. Det skal kommunen understøtte og tilbyde den hjælp, som også de pårørende og måske især familierne kan have brug for.

Tilgængelige omgivelser og teknologiske løsninger

Tilgængelighed er vigtigt for alle. Det gælder børn, unge, voksne og ældre. Alle skal have adgang til aktiviteter og mulighed for at deltage i samfundslivet og den demokratiske proces. Der er ikke gjort meget ud af tilgængelighed i Lyngby-Taarbæk Kommune.

En ny undersøgelse fra instituttet BUILD (tidligere Statens Byggeforskningsinstitut) ved Aalborg Universitet peger på, at alle Vejdirektoratets anbefalinger til udformningen af de fysiske elementer i det trafikale miljø bør følges, hvis Danmark skal leve op til FN's Handicapkonvention om tilgængelighed for alle.

Det er desuden vigtigt at følge alle anvisningerne i Vejdirektoratets håndbog 'Færdselsarealer for alle – Universelt design og tilgængelighed' fra 2017 ved projektering af færdselsarealer, også selvom håndbogen har status som vejledning.

Tilgængelighed handler om mere end fysisk tilgængelighed. Også alle digitale løsninger skal være tilgængelige. Kommunens hjemmeside skal optimeres, så alle – også borgere med nedsat syn og ældre – kan anvende hjemmesiden. Hjemmesiden har mere fokus på design end funktion. Der er svage farver, halvdårlig kontrast, små skrifttyper, fold-ud menuer og en ikke helt gennemskuelig organisering, som gør det svært at finde rundt og finde de ønskede oplysninger. Digital kommunikation med borgerne skal være tilgængelig, det gælder også for kommunens samarbejdspartnere og leverandører (PUK, VIOS, Movia, Kommunikationscenter Region Hovedstaden mv.). Teleslyngeanlæg skal i højere grad anvendes, så mennesker med nedsat hørelse og høreapparater tilgodeses.

Den teknologiske udvikling skal inddrages i tilgængelighedsløsningerne.

At tale om tilgængelighed efterlader et indtryk af, at det udelukkende er noget, som vedrører borgere med handicap. Mange steder arbejdes der nu med Universelt Design, et begreb indenfor arkitektur, der rummer ideen om, at vi alle skal kunne færdes i bygninger og udearealer. Universelt design handler om social integration, og SF mener, at der fremover skal sættes fokus på Universelt Design for at sikre alle adgang til samfundslivet. SF vil kæmpe for, at kommunen i videst muligt omfang anvender Universelt Design i forbindelse med nybyggeri, ombygninger og renoveringer af såvel bygninger som udearealer.

SF Lyngby-Taarbæk vil særligt arbejde for, at der i forbindelse med etablering af letbanen sikres sammenhængende og ensartede tilgængeligheds løsninger. Det gælder også, når fx Jernbaneplassen skal tilpasses letbanen. Det bliver en udfordring at få alle instanser til at samarbejde og lave ensartede løsninger. Erfaringen er desværre, at jo flere og jo større instanser, der er involveret, jo dårligere bliver løsningerne! Derfor vil SF lægge sig i selen for at sikre god tilgængelighed og ensartede løsninger.

Kommunalbestyrelsen har den 4. marts 2021 besluttet, at kommunen skal udarbejde en tilgængelighedsstrategi. SF vil arbejde for, at der bliver udarbejdet en strategi, som tager udgangspunkt i Universelt Design. Vi vil arbejde for:

- at få kortlagt tilgængelighedsudfordringerne i kommunen
- at det bliver en inddragende proces, hvor alle kan komme med input
- at der opsættes konkrete mål og delmål for indsatser
- at det bliver en realistisk strategi med den nødvendige prioritering
- at der bliver uddannet personale, så kommunen får nødvendig viden og kompetencer på området.
- Den offentlige trafik skal forbedres og være tilgængelig for alle. Det skal være let og hurtigt at komme rundt i vores kommune. Kørselsordninger for handicappede og ældre skal sikres, så alle kan komme rundt, deltage i netværk mv., og ingen isoleres

Sagsbehandling

Alle borgere skal have en værdig sagsbehandling i kommunen. Hver borger skal mødes med respekt og forståelse. Det kræver kompetente sagsbehandlere. Borgere med handicap, herunder familier med handicappede børn, skal have en fast og koordinerende sagsbehandler.

Sagsbehandlingen og retssikkerheden skal forbedres. Der skal ikke være mange ankesager på såvel børne- som voksenhandicapområdet.

Kommunen har fastsat sagsbehandlingsfrister. SF mener, at de er for lange, og at de skal reduceres. SF vil arbejde for, at de leverandører, som kommunen har indgået samarbejdsaftaler med, overholder sagsbehandlingsfristerne.

Kommunen har udviklet kvalitetsstandarder i forhold til en række ydelser i henhold til Lov om Social Service. SF mener, at kommunen bør afskaffe de ikke lovpligtige kvalitetsstandarder. De giver ikke mening for borgerne, som har ret til en konkret og individuel sagsbehandling, uden hensyn til kvalitetsstandarder, som i bedste fald kun tjener som et styringsredskab for kommunen.

Sagsbehandlere skal have kompetencer, så de kan møde borgerne med viden og faglighed, så borgerne oplever, at de bliver set, hørt og forstået. SF vil arbejde for, at kommunen jf. sin rådgivningsforpligtelse rådgiver alle borgere og eventuelle pårørende, som er i kontakt med kommunen, om deres rettigheder og muligheder.

SF vil arbejde for, at den kommende borgerrådgiver bliver uafhængig af kommunens forvaltninger, og at borgerrådgiveren får kontor et andet sted end administrationen, fx. på Stadsbiblioteket.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- Fortsat fokus på, hvordan samarbejdet med region, andre kommuner og private om diverse tilbud til handicappede styrkes
- Styrke inddragelse og samarbejde med borgerne, deres pårørende og handicaporganisationerne inkl. den lokale DH og Handicap Rådet
- Sikre brugen af efterværn i alle relevante sager
- Støtte foreningsidrætten med viden og ressourcer til at inkludere flere med funktionsnedsættelser
- Sikre hurtigere afklaring af ressourceforløb
- Etablere beskyttede beskæftigelsestilbud (socialøkonomiske virksomheder)
- Kigge på brugen af mentorer, herunder sikre, at der i højere grad er professionelle mentorer frem for frivillige, til denne målgruppe
- Sikre øget brug af revalidering
- Etablere et botilbud til voksne med autisme - en hybrid mellem at bo i eget hjem og en institution.
- Sætte øget fokus på anvendelsen af 'Universelt Design' i kommunale bygninger, institutioner og i vejrummet, parker og på torve
- Fokus på sagsbehandlingen. Sikre, at der gives rådgivning om rettigheder og muligheder, afkorte sagsbehandlingstider, samt undlade brug af standarder, hvor det ikke er påkrævet

Ældrepolitik

Tryghed, dialog og faste teams

Der bliver flere og flere ældre i Danmark, og det gælder også for Lyngby-Taarbæk Kommune. Dermed vokser behovet for ældreomsorg og for kapacitet i hjemmeplejen. Samtidig er der en rekrutteringsmæssig udfordring med for få sundhedsuddannede.

Ældre defineres som dem over 65 år. Det er en stor og varieret gruppe, hvor nogle har stort behov for hjælp og pleje i hverdagen, mens andre i høj grad er selvhjulpne. SF har fokus på de ældre, både dem, der i hverdagen har brug for omsorg og pleje, og dem, der er aktive og f.eks. søger bofællesskab og kulturaktiviteter. Næsten en femtedel af Lyngby-Taarbæks borgere er over 65 år (11.170, svarende til 19,7 %). Og andelen er stigende.

Faste teams i ældreplejen – borgeren i centrum

I dag er det ikke alle, der ønsker det, som kan få en plejehjemsplads. På LTK-hjemmesiden fremgår, at der pt. (sommer 2021) er 128 på venteliste til en plejehjemsplads. Det skal laves om, så man kan få en plads, når der er behov for det. Behovet for hjælp i hjemmet eller for en plejehjemsplads kan opstå meget pludseligt. Det skal kommunens beredskab kunne håndtere.

Ældreplejen skal være værdig, respektfuld og opfylde de ældres behov for omsorg og pleje. Det vil bedst kunne ske, såfremt det i høj grad er de samme plejepersoner, der tilser de ældre borgere.

Det kræver, at der er tilstrækkeligt med personale, samt at der er faste teams, der arbejder sammen både for at skabe en bedre sammenhæng mellem personalet, men også for at de ældre kan føle sig trygge ved at se de samme personer.

Der skal etableres faste teams i dagtimerne, og så vidt muligt i aften- og nattevagterne.

At de ældres behov for pleje skal opfyldes, indebærer fx at de ældre kan få et bad, når de ønsker det og ikke blot hver fjortende dag eller en gang om ugen. Der skal hver dag være tid til en omsorgsfuld og respektfuld pleje. Dette gælder hjemmeplejen såvel som på plejehjem.

Invitation til dialog

Kontakten mellem personale og ældre borgere og deres pårørende skal opprioriteres. En løbende dialog er et "must", og der skal følges op på tilsynsrapporter med dialog for at identificere, hvor der kan ske forbedringer. Her er det vigtigt, at både personalet og ledelsen, beboerne og de borgere, der kræver pleje samt deres pårørende, bliver interviewet.

Samarbejdet med pårørende kan udfoldes på nye og anderledes måder. Det skal kommunen og de kommunale institutioner være åbne over for.

Tidlig indsats – aktivitetstilbud til alle

Forebyggelse er altid en fordel, både for borgeren og for kommunen. Der skal opskaleres på træning for de ældre, og træningsfaciliteterne skal udvides, også lokalt ude i bydelene.

Der skal være gode tilbud for ældre medborgere, både når de ønsker at bruge hovedet og kroppen.

65 Puls (gymnastiktilbud i det fri for alle over 65) er et supergodt initiativ, der bør udvides. Fysisk bevægelse og træning fremmer sundheden. Det gør mental træning også. Derfor skal aktivitets- og kulturtilbud for ældre udvides på plejehjem, såvel som for dem, der bor i eget hjem. Kommunens rolle kan i visse tilfælde blot være at formidle foreninger og organisationers kontakt til de ældre.

Især i lyset af Corona, hvor mange aktiviteter har stået stille, er det vigtigt, at der nu iværksættes en særlig indsats på dette område. Kommunen skal sørge for, at der er gode rammer for de ældre, der ønsker at samles om litteraturstudier, sprogcaféer og lign. Hvis rammerne er til stede, også lokalt i kommunens forskellige bydele, så kan man – evt. i samarbejde med Ældresagen eller andre – være med til at fremme trivsel blandt ældre, uden nævneværdig meromkostning for kommunen.

En bolig efter behov

Det skal løbende vurderes i lyset af befolkningsprognoser mv., hvor stort behovet for plejeboliger fremadrettet vil være, eksempelvis for 85+-årige.

Men der skal også være forskellige tilbud til ældre (65+), der ønsker et liv i fællesskab med andre. Kommunen skal støtte op om etablering af forskellige former for bofællesskaber ved at finde egnede arealer eller rammer og ved at sørge for godt samarbejde mellem f.eks. oldekoller og hjemmeplejen. Der er mange ældre (ovenikøbet ofte enlige) borgere i kommunen, der bor i store villaer, der kunne få et bedre liv i en mere overskuelig seniorbolig eller i et bofællesskab. Samtidig kunne mere mobilitet væk fra enkeltfamiliehusene tiltrække nye børnefamilier til kommunen. Kommunen har en opgave med at informere borgerne, så alle kender de muligheder, der tilbydes.

Endelig skal det undersøges, om der er interesse for yderligere seniorboliger til rimelige priser, hvor folk kan bo, mens de endnu kan nyde godt af et fællesskab, selvom de måske har brug for hjælp til nogle ting, herunder styring af medicin/rengøring/madlavning etc. I dag er gennemsnitsopholdet på et plejehjem 2,3 år, hvilket vidner om, at det fortrinsvis er meget svage borgere, der kommer på plejehjem.

Resultater fra udviklingscenter Baunehøj skal følges for at se, om nye organisationsformer samt nye indsatser skaber bedre miljøer for de ældre og personalet, og om serviceniveauet holdes. Hvis erfaringerne er gode, vil ideerne formentlig kunne bruges andre steder også.

Fokus på kvalitet og fleksibilitet

Én vej til øget kvalitet i ældreplejen er at sætte fokus på uddannelse. Det er vigtigt, at personalet er uddannet til de opgaver, de varetager. De, der kommer ud til private for at gøre rent eller hjælpe med personlig hygiejne, skal være uddannede, så hjælpen kan leveres med kvalitet og faglig indsigt.

Kvalitet er et spørgsmål om, at behov opfyldes. Derfor skal tidstyranniet i hjemmeplejen stoppe, og dokumentationskrav må ikke stjæle tiden fra det væsentlige. Det duer ikke, at der kun er 7 minutter til rengøring i hjemmet hver 14. dag, hvis der er behov for mere. Der må også mere fleksibilitet ind i hjælpen. Hvis borgeren beder om hjælp til at vaske gulvet i badeværelset, så er det det, tiden skal bruges på, selvom det ikke står på "arbejdssedlen". 100 % skemastyret indsats er uacceptabelt.

Når alt skal være beskrevet i detaljen, og der er sat et præcist antal minutter af til hver opgave, så bliver det for stift. Det skal være muligt at få hjælp til noget, som man brændende ønsker eller har stærkt brug for, selvom det måske ikke står på arbejdssedlen. Det kan være at få friseret håret eller pudset et spejl eller tørret en vask af. Det er ikke sikkert, at der er de samme behov hver uge, eller hver gang, hjemmehjælpen kommer forbi.

Maden er vigtig for ældres trivsel og sundhed. Derfor skal kvaliteten være høj og maden indbydende. Der skal være forskellige muligheder for fra- og tilvalg. Det gælder både på plejehjem og for mad, der leveres i hjemmet.

I den kommende valgperiode vil SF Lyngby-Taarbæk arbejde for:

- At der gøres det yderste for, at der er en plejehjemsplads, når der er brug for det
- At der idefineres minimumstandarder for aktiviteter/træning og plejeomsorg, såsom tilbud om bad
- At der arbejdes med faste teams i ældreplejen
- Flexibilitet i plejen og hjælpen til de ældre, så de ældres behov i videst muligt omfang opfyldes
- Bedre dialog med ældre borgere og deres pårørende, og hurtig opfølgning på tilsynsrapporter
- "Tidlig indsats" f.eks. med tilbud om fysisk træning og bedre faciliteter for selvtræning rundt om i kommunen
- At selvhjulpne ældre får bedre rammer lokalt for at dyrke interesser som f.eks. sprog, litteratur og gymnastik
- At forskellige botilbud udvikles og tilbydes ældre borgere
- At personalet er uddannet og kvalificeret til de opgaver, de varetager
- At tidstyranniet i hjemmeplejen standses
- At en vifte af sund og indbydende mad tilbydes, både på plejehjem og i hjemmet